

8.8.2017

JELENTÉS

az új európai készségfejlesztési programról
(2017/2002(INI))

Foglalkoztatási és Szociális Bizottság
Kulturális és Oktatási Bizottság

Előadók: Martina Dlabajová, Momchil Nekov

(Közös bizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 55. cikke)

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS.....	32
VÉLEMÉNY A BELSŐ PIACI ÉS FOGYASZTÓVÉDELMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL ..	35
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL.....	40
NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN	41

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az új európai készségfejlesztési programról (2017/2002(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 165. és 166. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára, és különösen annak 14. és 15. cikkére,
- tekintettel a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre, amelyet az EU 2010-ben ratifikált,
- tekintettel az oktatás és képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről („Oktatás és képzés 2020”) szóló, 2009. május 12-i tanácsi következtetésekre¹,
- tekintettel a fiatalság munkaerőpiacra való bejutásának, valamint a gyakornoki, szakmai gyakorlati és gyakorlati képzési lehetőségek előmozdításáról szóló 2010. július 6-i állásfoglalására²,
- tekintettel „A kompetenciafejlesztési pályákról: Új lehetőségek felnőttek számára” című, 2016. december 19-i tanácsi ajánlásra³,
- tekintettel a Tanács tartósan munkanélküli személyek munkaerő-piaci integrációjáról szóló, 2016. február 15-i ajánlására⁴,
- tekintettel a Tanácsnak a hatékony tanárképzésről szóló, 2014. május 20-i következtetéseire,
- tekintettel a Tanácsnak az oktatást és képzést támogató minőségbiztosításról szóló, 2014. május 20-i következtetéseire,
- tekintettel a Tanács ifjúsági garanciaprogram létrehozásáról szóló, 2013. április 22-i ajánlására⁵,
- tekintettel a nem formális és az informális tanulás érvényesítéséről szóló, 2012. december 20-i tanácsi ajánlásra⁶,
- tekintettel az iskolai lemorzsolódás csökkentéséről szóló, 2011. június 28-i tanácsi ajánlásra⁷,

---

¹ HL C 119., 2009.5.28., 2. o.

² HL C 351. E, 2011.12.2., 29. o.

³ HL C 484., 2016.12.24., 1. o.

⁴ HL C 67., 2016.2.20., 1. o.

⁵ HL C 120., 2013.4.26., 1. o.

⁶ HL C 398., 2012.12.22., 1. o.

⁷ HL C 191., 2011.7.1., 1. o.

- tekintettel a felnőttkori tanulásra vonatkozó megújított európai cselekvési programról szóló, 2011. november 28-i tanácsi állásfoglalásra¹,
- tekintettel a kisgyermekkorú nevelésről és gondozásról szóló, 2011. június 15-i tanácsi következtetésekre, „hogyminden gyermek szilárdan megalapozhassa jövőjét” témában;
- tekintettel az új munkahelyekhez szükséges új készségekről szóló 2007. november 15-i tanácsi állásfoglalásra²,
- tekintettel a Tanácsnak a korai iskolaelhagyók arányának csökkentéséről, valamint az iskolai tanulmányok eredményességének előmozdításáról szóló következtetéseire³,
- tekintettel az oktatásba és a képzésbe irányuló beruházásról szóló, „A »Gondoljuk újra az oktatást: beruházás a készségekbe a jobb társadalmi-gazdasági eredmények érdekében« című bizottsági közleményre és a 2013. évi éves növekedési jelentésre adott válasz” című, 2014. február 17-i tanácsi következtetésekre⁴,
- tekintettel az egész életen át tartó tanulás Európai Képesítési Keretrendszerének (EQF-LLL) létrehozásáról szóló, 2008. április 23-i európai parlamenti és tanácsi ajánlásra⁵,
- tekintettel a munka és magánélet közötti egyensúly szempontjából kedvező munkaerőpiaci körülmények megteremtéséről szóló, 2016. szeptember 13-i állásfoglalására⁶,
- tekintettel a Bizottság „Az európai ipar digitalizálása – a digitális egységes piac előnyeinek teljes körű kiaknázása” című, 2016. április 19-i közleményében a digitális készségekre vonatkozó hivatkozásokra,
- tekintettel a Bizottság „Gondoljuk újra az oktatást: beruházás a készségekbe a jobb társadalmi-gazdasági eredmények érdekében” című, 2012. november 20-i közleményére (COM(2012)0669),
- tekintettel „Az Erasmus+ program és a szakképzési mobilitás támogatásának más eszközei – az egész életen át tartó tanulás perspektívájából” című, 2016. április 12-i állásfoglalására⁷,
- tekintettel a fiatalok munkanélkülisége elleni küzdelemre vonatkozó, készségekkel kapcsolatos szakpolitikákról szóló, 2016. január 19-i állásfoglalására⁸,
- tekintettel a „»Zöld foglalkoztatás« kezdeményezés: a zöld gazdaság munkahelyteremtési potenciáljának kiaknázása” című 2015. július 8-i állásfoglalására⁹,

---

¹ HL C 372., 2011.12.20., 1. o.

² HL C 290., 2007.12.4., 1. o.

³ HL C 417., 2015.12.15., 36. o.

⁴ HL C 64., 2013.3.5., 5. o.

⁵ HL C 111., 2008.5.6., 1. o.

⁶ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0338.

⁷ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0107.

⁸ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0008.

⁹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0264.

- tekintettel a fiatalok vállalkozói készségének oktatás és képzés révén történő előmozdításáról szóló, 2015. szeptember 8-i állásfoglalására¹,
- tekintettel „A 21. század versenyképes uniós munkaerőpiacának létrehozásáról: a készségek és képesítések hozzáigazítása a kereslethez és a munkalehetőségekhez a válságból való kilábalás egyik módjaként” című, 2015. szeptember 10-i állásfoglalására²,
- tekintettel a nemek közötti egyenlőségről szóló európai paktumról (2011–2020) szóló tanácsi következtetésekre³,
- tekintettel a Tanácsnak a kisgyermekkorú nevelésnek és az alapfokú oktatásnak a kreativitás, az innováció és a digitális kompetencia előmozdításában betöltött szerepéről szóló következtetéseire,
- tekintettel „Az uniós munkaerőpiacon jelen lévő nők és férfiak készségfejlesztése” című tanácsi következtetések 2017. február 20-i tervezetére⁴;
- tekintettel az EU alapvető értékeinek előmozdítása során a kultúrák közötti párbeszéd, a kulturális sokszínűség és az oktatás által játszott szerepről szóló, 2016. január 19-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel a Szociális Európa sorozatban megjelent, „Social Economy and Social Enterprises” (Szociális gazdaság és szociális vállalkozás) című, 2013. márciusi bizottsági útmutatóra⁶,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) tisztességes munka programjára,
- tekintettel a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos, 2014-2020 közötti EU stratégiai keretről szóló, 2015. november 25-i állásfoglalására⁷,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2017. február 22-i SOC/546. számú véleményére,
- tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
- tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság és a Kulturális és Oktatási Bizottság által az eljárási szabályzat 55. cikke alapján folytatott közös tanácskozásokra,
- tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság és a Kulturális és Oktatási Bizottság jelentésére, valamint a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság véleményére (A8-0276/2017),

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0292.

² Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0321.

³ https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lsa/119628.pdf

⁴ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6268-2017-INIT/hu/pdf>

⁵ Elfogadott szövegek: [Elfogadott szövegek, P8_TA\(2016\)0005](#).

⁶ (ISBN: 978-92-79-26866-3), Foglalkoztatás, Szociális Ügyek és Társadalmi Befogadás Főigazgatósága; <http://www.euricse.eu/wp-content/uploads/2015/03/social-economy-guide.pdf>.

⁷ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0411.

- A. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartája rögzíti a szakképzéshez és az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférés jogát;
- B. mivel a készségek stratégiai jelentőséggel bírnak a foglalkoztathatóság, a növekedés, az innováció és a társadalmi kohézió szempontjából, és mivel valamennyi ágazatban és foglalkozásban nő a munkakörök összetettsége, és infláció figyelhető meg a készségek iránti relatív kereslet terén, még az alacsony képzettséget igénylő munkahelyek esetében is;
- C. mivel a jóléthez és a szociális téren elért eredményeink biztosításához kizárólag a társadalom tudása és szakértelme nyújt alapot;
- D. mivel az alacsony szintű képzettséggel rendelkező népesség a munkanélküliség és a társadalmi kirekesztés emelt kockázatával néz szembe;
- E. mivel azok az országok, amelyekben magas az alapkészségek, valamint a digitális készségek területén alacsony jártassággal rendelkező felnőttek aránya, alacsonyabb munkatermelékenységgel, végső soron pedig gyengébb növekedési és versenyképességi kilátásokkal rendelkeznek;
- F. tekintettel arra, hogy az Európai Parlament egyetért és támogatja a Bizottság azon erőfeszítéseit, hogy fektessenek be a humántőkébe mint az EU versenyképességének alapvető erőforrásába, és tekintettel arra, hogy az oktatás minőségének szükséges előfeltétele a tanárok minősége;
- G. mivel immár sok alacsony képzettséget igénylő munkakör betöltéséhez is nagyobb fokú írni-olvasni tudás, számolni tudás és egyéb alapvető készségek szükségesek, és még a szolgáltatási szektor alacsony képzettséget igénylő munkakörei is egyre inkább magukban foglalnak nagyobb igényű, nem rutinjellegű feladatokat¹;
- H. mivel a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) legutóbbi PIAAC-tanulmánya (a felnőttkori készségek nemzetközi felmérésére szolgáló program) szerint mintegy 70 millió európai nem rendelkezik olyan alapvető készségekkel, mint az olvasás, az írás és a számolni tudás, ami akadályozza, hogy ezek az emberek tisztességes munkahelyhez és életszínvonalhoz jussanak;
- I. mivel 2025-ig az EU-ban az összes megnyíló álláslehetőség (ideértve mind az új, mind a megüresedő meglévő munkahelyeket) 49%-a felsőfokú végzettséget, 40%-a középfokú végzettséget fog igényelni, és csupán a munkahelyek 11%-a igényel majd alacsony szintű vagy semmilyen végzettséget²;
- J. mivel az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférés kibővítése új lehetőségeket teremthet az aktív befogadás és a fokozott társadalmi szerepvállalás szempontjából, különösen az alacsonyan képzettek, a munkanélküliek, a sajátos igényű személyek, az idősebbek és a migránsok számára;

---

¹ Európai Bizottság (2016b), az „Új európai készségfejlesztési programot” megalapozó gazdasági és analitikai szempontok; <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=15691&langId=en>, megtekintve: 2016. szeptember 12.

² Cedefop, a közeljövőben jelenik meg: EC, 2016b.

- K. mivel a tagállamoknak meg kell találniuk az oktatás, a kutatás, az innováció, az energia és az éghajlat terén megvalósított fellépésekbe való hosszabb távú beruházás védelmének és előmozdításának lehetőségeit, és be kell fektetniük az oktatási és képzési rendszerek, ezen belül az egész életen át tartó tanulás korszerűsítésébe;
- L. mivel az EU olyan platform, amely a helyzeténél fogva a legalkalmasabb a bevált gyakorlatok megosztására és a tagállamok közötti kölcsönös tanulás támogatására;
- M. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 165. és 166. cikke alapján a tagállamok felelősségi körébe tartozik az általános oktatás területe, beleértve a felsőoktatást és a szakképzést;
- N. mivel az európai szintű oktatási együttműködés önkéntes folyamat, és az oktatás területe ezidáig alapvetően eltér a foglalkoztatás területétől, amely sokkal inkább közösségi szintűvé vált;
- O. mivel a készségek és kompetenciák kéz a kézben járnak, és ezért a közöttük lévő kapcsolatot az új európai készségfejlesztési programban tovább kell erősíteni;
- P. mivel az igényelt készségek típusát illetően meghatározó szerepe van a jövőorientált ágazatok fejlődésének;
- Q. mivel az európai készségek és munkahelyek felméréséből az derült ki, hogy az EU felnőtt munkavállalóinak körülbelül 45%-a úgy gondolja, hogy készségeit vagy jobban fejleszthetné, vagy jobban hasznosíthatná a munkájában;
- R. mivel az ILO szerint az európai munkaerő 25 és 45% közötti része vagy alul-, vagy túlképzett ahhoz a munkakörhöz képest, amelyet betölt; mivel e helyzet nagyrészt a tagállami gazdaságok szerkezetében végbemenő gyorsütemű változásnak tudható be;
- S. mivel a készségek kereslete és kínálata közötti diszkrépancia aggasztó jelenség, amely egyének és a vállalkozások számára egyaránt káros, készséghiányokat idéz elő, és egyike a munkanélküliség okainak¹; mivel az EU felnőtt munkavállalóinak 26 %-a nem rendelkezik a munkájának elvégzéséhez szükséges készségekkel;
- T. mivel a magasan képzett fiatalok több mint 30 %-a olyan munkahelyeket tölt be, amelyek nem felelnek meg a készségeiknek és a törekvéseiknek, ugyanakkor az európai munkaadók 40%-a arról számol be, hogy nem talál megfelelő készségekkel rendelkező személyeket a növekedéshez és az innovációhoz;
- U. mivel jelenleg a 20 és 64 év közötti népesség csaknem 23%-a alacsony szintű végzettséggel rendelkezik (iskola előtti nevelés, alapfokú vagy alsó középfokú végzettség); mivel az alacsony szintű végzettséggel rendelkezők előtt kevesebb munkalehetőség áll nyitva, és jobban ki vannak téve annak is, hogy bizonytalan munkahelyen foglalkoztassák őket, továbbá a magas szintű képesítéssel rendelkezőkhöz képest kétszer nagyobb valószínűséggel tapasztalnak meg hosszú távú munkanélküliséget²;

---

¹ <http://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/assisting-eu-countries-skills-matching>

² Európai Bizottság (2016b), az „Új európai készségfejlesztési programot” megalapozó gazdasági és analitikai

- V. mivel az alacsony képzettségű emberek nemcsak csökkent foglalkoztatási lehetőséggel rendelkeznek, hanem jobban ki vannak téve a tartós munkanélküliség veszélyének is, és nagyobb nehézséget okoz számukra, hogy hozzáférjenek a szolgáltatásokhoz és teljes körűen részt vegyenek a társadalomban;
- W. mivel az egyének gyakran rendelkeznek olyan készségekkel, amelyeket nem azonosítanak, nem hasznosítanak vagy nem díjaznak megfelelőképpen; mivel a formális környezetet kívül – munkatapasztalat, önkéntesség, civil szerepvállalás vagy egyéb releváns tapasztalatok révén – megszerzett készségeket nem szükségszerűen rögzítik képesítésben vagy dokumentálják, és azokat ezért alulértékelik;
- X. mivel a kulturális és kreatív ágazatok hozzájárulnak a szociális jólléthez, az innovációhoz, a foglalkoztatáshoz, és ösztönzik az EU gazdasági fejlődését, miközben több mint 12 millió embert foglalkoztatnak az EU-ban, ami a gazdaság egészében foglalkoztatottak 7,5%-a, továbbá az EU teljes bruttó hozzáadott értékének 5,3%-ával és a magas színvonalú ágazatok által termelt névleges GDP további 4%-ával járulnak hozzá a gazdasághoz¹;
- Y. mivel a nők és a férfiak közötti egyenlőség a Szerződésben foglalt uniós alapelv, és az EU célkitűzéseinek és felelősségeinek egyike; mivel továbbá az Unió egyik konkrétan meghatározott törekvése, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőség elvét valamennyi tevékenysége során, így az oktatáshoz és képzéshez való hozzáférés terén is általánosan érvényesítse;
- Z. mivel az ifjúsági munkanélküliséggel összefüggésben a NEET- (foglalkoztatásban, oktatásban vagy képzésben részt nem vevő) fiatalokat tartják uniós szinten az egyik legsérülékenyebb csoportnak; mivel a nők átlagosan 1,4-szer nagyobb valószínűséggel² válnak NEET-fiatallá, mint a férfiak, ami ismét rávilágít a nemek közötti diszkrimináció és egyenlőség fiatal életkortól kezdődően jelentkező problémáira;
- AA. mivel az egyéni jólléthez és sikerhez fontosak a szociális és emocionális készségek, a kognitív készségekkel együtt;
- AB. mivel a színvonalas formális, informális és nem formális oktatási, tanulási és szakképzési lehetőségekhez való hozzáférésnek minden életszakaszban, mindenkit megillető jognak kell lennie, hogy megszerzethetők legyenek a transzverzális készségek, például a számolni tudás, a digitális jártasság és a médiaműveltség, a kritikus gondolkodás, a szociális készségek, a nyelvtudás és a lényeges életvezetési készségek; mivel e tekintetben a munkavállalóknak szabadidőt kell engedélyezni a személyes fejlődésre és a továbbképzésre az egész életen át tartó tanulás jegyében;
- AC. mivel alapvető, hogy a készségek ne csak a foglalkoztathatóság növelését célozzák, hanem növeljék a polgári részvételre való képességet és a demokratikus értékek és a tolerancia megbecsülését is, nem utolsósorban a radikalizálódás és mindenfajta

---

szempontok; <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=15691&langId=en>, megtekintve: 2016. szeptember 12.

¹ „A kulturális és kreatív iparágak versenyképességének növelése a növekedés és a munkahelyek érdekében” című 2015-ös tanulmány.

² Society at a Glance 2016 – OECD Social Indicators (Társadalmi áttekintés, 2016. OECD-mutatók).

intolerancia megelőzésének eszközeként;

- AD. mivel a gyorsan változó, globalizáltabb és digitalizált világban kulcsfontosságúak a transzverzális és átvihető készségek, így például a szociális készségek, az interkulturális készségek, a digitális készségek, a problémamegoldás, a vállalkozó szellem és a kreatív gondolkodás;
- AE. mivel a digitális átalakulás még mindig folyamatban van, és a társadalmi és munkaerőpiaci igények folyamatosan változnak;
- AF. mivel a digitális felelősségvállalás és önbizalom az erős társadalmak építésének előfeltétele, és segíti az EU-n belüli egységet és integrációt;
- AG. mivel napjainkban oktatási és képzési rendszereink jelentős digitális átalakulással néznek szembe, amely a tanítási és a tanulási folyamatokra is kihat; mivel a digitális készségek eredményes biztosítása alapvető annak biztosításához, hogy a munkaerő felkészüljön a jelenlegi és jövőbeli technológiai változásokra;
- AH. mivel annak ellenére, hogy a közelmúltban nőtt azoknak a száma, akik az EU-ban digitális oktatásban vagy képzésben vesznek részt, még mindig sok a tennivaló az európai gazdaságnak az új digitális korszakra való felkészítése, valamint az álláskeresők száma és a betöltetlen álláshelyek száma közötti rés megszüntetése terén;
- AI. mivel az új digitális átalakulást be kell építeni az oktatási rendszerekbe annak biztosítása érdekében, hogy továbbra is segítsenek az embereknek abban, hogy kritikussá, magabiztossá és önállóvá váljanak; ezt azonban a már tanított tantárgyakkal szimbiózisban kell tenni;
- AJ. mivel az időálló készségfejlesztési programnak az európai társadalmak fokozódó digitalizálódásával és robotizálásával összefüggésben a szakmai írástudásról folyó tágabb gondolkodás részét kell képeznie;
- AK. mivel a nyelvi, digitális és vállalkozói készségek mellett különösen ki kell emelni a transzverzális kompetenciákat, így a polgári és szociális kompetenciákat és az állampolgári oktatást;
- AL. mivel a vállalkozói készségeket tágabb összefüggésben kell értelmezni, a társadalmi fellépésekben való részvétel terén kezdeményező készségként és vállalkozói szemléletként, és ezért ezeket a készségfejlesztési programban tovább kell hangsúlyozni olyan életvezetési készségként, amely személyes és szakmai életükben is előnyt jelent az egyének számára, és emellett a közösségek számára is hasznos;
- AM. mivel az intelligens, fenntartható és inkluzív gazdasági növekedés és a munkahelyek fiatalok számára való biztosításához az Európai Unióban elő kell mozdítani a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és matematika (STEM) terén való nagyobb mértékű jártasságot;
- AN. mivel a STEM-szakemberek és kapcsolódó szakemberek iránti igény a jelen pillanattól 2025-ig várhatóan mintegy 8 %-kal nő, ami jóval meghaladja az összes foglalkozás átlagosan 3 %-os növekedési előrejelzését; mivel a STEM-hez kapcsolódó ágazatokban

a foglalkoztatás várhatóan szintén mintegy 6,5%-kal nő mostantól 2025-ig¹;

- AO. mivel a szakképzésről (VET) kialakult rossz kép és annak gyenge vonzereje, amelyhez egyes országokban a szakképzés alacsony színvonala párosul, visszatartja a diákokat attól, hogy olyan ígéretes területeken és ágazatokban kezdjenek karriert, amelyekben munkaerőhiány van;
- AP. mivel a készségekkel kapcsolatos problémák, különösen a készségek kereslete és kínálata közötti diszkrepancia és az álláslehetőségek kezelésekor figyelembe kell venni a vidéki területek előtt álló sajátos kihívásokat;
- AQ. mivel a recesszió alatt Európában a környezetbarát ágazat volt a fő nettó munkahelyteremtő egyike, és azt a készségfejlesztési programban is tovább kell támogatni;
- AR. mivel az európai népesség elidősödésével nő az igény az egészségügyi szakemberek, a szociális gondozás és az egészségügyi szolgáltatások iránt;
- AS. mivel a családok rendkívül fontos szerepet játszanak a gyermekek alapvető készségeinek elsajátításában;

Az életvitelhez és a munkához szükséges készségek fejlesztése

1. üdvözli a Bizottság „Új európai készségfejlesztési program – Közös erővel a humántőke, a foglalkoztathatóság és a versenyképesség megerősítéséért” című, 2016 júniusában elfogadott közleményét;
2. elismeri, hogy az oktatás és a képzés tagállami hatáskörök, és hogy az EU csak támogathatja, összehangolhatja és kiegészítheti a tagállamok fellépéseit;
3. úgy véli, hogy Európában paradigmaváltásra van szükség az oktatási ágazat céljait és működését illetően; egyetért az európai oktatási és képzési rendszerek gyorsan változó gazdasági, technológiai és társadalmi környezettel összhangban történő korszerűsítésének szükségességére, illetve a minden korban minőségi oktatáshoz való hozzáférésre helyezett hangsúllyal;
4. megállapítja, hogy jóllehet a készségek iránti igények dinamikusak, a készségfejlesztési csomag elsősorban a munkaerőpiac azonnali igényeire összpontosít; kiemeli e tekintetben az Európai Szakképzésfejlesztési Központtal, a Cedefop-pal való szoros együttműködés fontosságát a készségigényre való felkészülés, egy páneurópai készségigény-előrejelzési eszköz kifejlesztése és az egész életen át tartó tanulás rendszereinek javítása érdekében, szem előtt tartva a munkaerőpiacon felmerülő új helyzetekhez való alkalmazkodást, illetve az egyéni alkalmazkodóképesség fejlesztését, az aktív állampolgárságot és a társadalmi befogadást;
5. felhívja a tagállamokat, hogy oktatási és képzési programjaikban ne csak a foglalkoztathatósághoz szükséges készségek fejlesztésére, hanem azon készségek fejlesztésére is összpontosítsanak, amelyek tágabb értelemben lényegesek a társadalom

---

¹ Cedefop, Adatbázis a STEM erősödéséről, 2014. március.

számára, így például a transzverzális, átültethető és „puha” készségekre (pl. a vezetőképessegre, a szociális és interkulturális kompetenciákra, a vezetési és vállalkozói készségekre és a pénzügyi műveltségre), és kezeljék prioritásként a szakoktatási és -képzési programok további fejlesztését;

6. szorgalmazza, hogy mindenkit minden életszakaszban illessen meg a tudásbővítés joga, hogy az alapvető, 21. századi készségeket megszerezhesse;
7. felismeri az oktatás nemzetköziesedésének és annak az értékét, hogy egyre nagyobb számú diák és munkatárs vesz részt mobilitási programokban; e tekintetben hangsúlyozza az Erasmus + értékét;
8. megjegyzi továbbá, hogy a mobilitás számos tanulmány szerint konkrét szakmai készségekkel ruházza fel az embereket, úgy transzverzális, mind átadható készségekkel, mint például a kritikus gondolkodás és vállalkozókészség, és jobb karrierlehetőségeket vetít előre; felismeri, hogy a tanulási célú mobilitásra szánt jelenlegi uniós költségvetés nem feltétlenül elegendő a tanulási célú mobilitásra vonatkozó 6 %-os cél 2020-ig történő eléréséhez;
9. bátorítja a tagállamokat az ágazatközi mobilitás lehetőségeinek további kiépítésére az összes iskola körében; hangsúlyozza, hogy a szakoktatási és szakképzési mobilitáshoz nagyobb támogatásra és előmozdításra van szükség, és a mobilitásának összefüggésében külön figyelmet kell szentelni a határokon átnyúló régiókra;
10. rámutat arra, hogy az oktatásnak és a képzésnek hozzá kell járulnia a fiatalok személyes fejlődéséhez és növekedéséhez annak érdekében, hogy proaktív és felelős, egy technológiailag fejlett és globalizált gazdaságban élni és dolgozni képes polgárokká tegye őket, és ellássa őket az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákkal, amelyeket a személyes kibontakozáshoz és fejlődéshez, az aktív polgári szerepvállaláshoz és a foglalkoztatáshoz szükséges tudás, készségek és hozzáállás együtteseként határoznak meg;
11. hangsúlyozza, hogy a kisgyermekkorai nevelés és gondozás a készségfejlesztés kritikus fontosságú előfeltétele;
12. felhívja a tagállamokat – megjegyezve, hogy az oktatás és gondoskodás felelőssége az övék – hogy javítsák a koragyermekkorai nevelés és gondozás minőségét és elérhetőségét, és oldják meg a minden javadalmazási szinten minőségi, elérhető gyermekgondozást kínáló infrastruktúrák hiányának problémáját, továbbá fontolják meg a szegénységben és társadalmi kirekesztésben élő családok részére az ingyenes hozzáférést;
13. hangsúlyozza, hogy a kreativitás és az innováció mozgató tényezőkké válnak az EU gazdaságában, és azokat általánosan érvényesíteni kell a nemzeti és európai politikai stratégiákban;
14. üdvözli a készségfejlesztési program azon célkitűzését, hogy a szakoktatás és -képzés legyen a tanulók első választása, amelynek keresletvezéreltnek kell lennie, és a jövő munkakövetelményeihez kell kapcsolódnia a munkaadók tanmenetek tervezésében és lebonyolításában való részvételén keresztül;

15. ösztönzi a tagállamokat, hogy lépjenek túl a „megfelelő foglalkozás-specifikus készségek” előmozdításán, és összpontosítsanak az oktatásnak azokra a szempontjaira is, amelyek nagyobb mértékben a munkán alapulnak és gyakorlatiasabbak, és amelyek erősítik az innovativitást és a kreativitást, lehetővé teszik az emberek számára a kritikus gondolkodást, megértik a fenntarthatóság fogalmát, az olyan értékek megbecsülése mellett, mint az emberi méltóság, a szabadság, az alapvető jogok, a demokrácia, a tolerancia és a tisztelet, valamint a demokratikus folyamatban és a társadalmi életben nyitott gondolkodású polgárként való teljes körű részvételt;
16. ugyanakkor az a véleménye, hogy a program ambiciózus céljainak elérése érdekében holisztikus megközelítést kell elfogadni az oktatás és a készségfejlesztés tekintetében, amely a tanulót helyezi a folyamat középpontjába, valamint biztosítani kell az egész életen át tartó tanulásra vonatkozó politikákba való elégséges befektetést; úgy véli továbbá, hogy az oktatáshoz, képzéshez való hozzáférésnek és a készségek megszerzésének mindenki számára elérhetőnek és megfizethetőnek kell lennie, és további erőfeszítésekre van szükség a legkiszolgáltatottabbak bevonásáért;
17. ösztönzi a tagállamokat, hogy az élethez szükséges készségekről folytatott gondolkodási folyamatba szorosabban vonják be a helyi körülményeket tapasztalatból ismerő civil társadalmat, szakértőket és családokat;
18. ösztönzi a tagállamokat, hogy összpontosítsanak a nemi sztereotípiák kezelésére is, mivel a nők adják a frissdiplomások 60%-át; kiemeli, hogy ugyanakkor foglalkoztatottságuk aránya nem éri el a férfiakét, és sok ágazatban alulreprezentáltak;
19. ösztönzi a tagállamokat, hogy jobban egyeztessék össze a készségeket a munkaerőpiac munkahelyeivel, és különösen vezessenek be jó minőségű tanulószereződéses gyakorlati képzést, amelyek segítenek az embereknek abban, hogy tanulmányi pályájuk során és később a munkaerőpiacon is rugalmasak lehessenek;
20. elismeri a duális oktatási¹ rendszerek értékét, de rámutat arra, hogy az egyik tagállamban használt rendszert nem lehet vakon lemásolni valamely másik tagállamban; ösztönzi a legjobb gyakorlatok modelljeinek cseréjét, amelyekbe a szociális partnereket is be kellene vonni;
21. emlékeztet e tekintetben arra, hogy fokozott együttműködésre van szükség a tagállamok között, hogy tanuljanak az alacsonyabb munkanélküliségi rátákhoz vezető legjobb gyakorlatokból, mint amilyen például a tanulószereződéses gyakorlati képzés és az egész életen át tartó tanulás;
22. felhívja a figyelmet az Európai Szakképzésfejlesztési Központ, a Cedefop szerepére, amely központ egyik legfontosabb feladata az, hogy elképzeléseik és tapasztalataik kicserélése érdekében összefogja a különböző tagállamok politikai vezetőit, szociális partnereit, kutatóit és szakembereit;
23. hangsúlyozza, hogy a kultúra, a kreativitás és a művészetek az egész Európai Unióban jelentősen hozzájárulnak a személyes fejlődéshez, a foglalkoztatáshoz és a

---

¹ a duális oktatási rendszer a vállalatoknál folyó tanulószereződéses gyakorlati képzést szakiskolában folyó szakoktatással egyesíti, egy kurzus keretében;

növekedéshez, az innováció hordozói, ösztönzik a kohéziót, erősítik a kultúrák közötti kapcsolatokat, a kölcsönös megértést és az európai azonosságtudat, kultúra és értékek megőrzését; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a kulturális és kreatív ágazatban rejlő lehetőségek kibontakoztatása és maradéktalan kihasználása érdekében erősítsék a számára nyújtott támogatást;

24. hangsúlyozza, hogy a migránsok, menekültek és menedékkérők jelenleg folyó érkezése az EU-ba egy, a harmadik országbeli polgárokkal szembeni, fenntartottabb megközelítést követel meg, amelybe beletartozik képességeik, hozzáértésük és tudásuk (amit láthatóvá kell tenni) felmérése, továbbá egy képességelismerési és -értékelési mechanizmus létrehozása is;
25. emlékeztet, hogy az újonnan érkezettek új tudást és készségeket is hoznak magukkal, és felszólít olyan eszközök fejlesztésére, amelyek többnyelvű információk nyújtását szolgálják a formális, a nem formális és az informális tanulás, a szakképzés, a gyakornoki programok, illetve önkéntes tevékenységek terén elérhető lehetőségekről; meggyőződése, hogy fontos a kultúrák közötti párbeszéd erősítése, annak megkönnyítése érdekében, hogy a migránsok, menekültek és menedékkérők könnyebben bejuthassanak a munkaerőpiacra, és integrálódhassanak a társadalomba;
26. üdvözli a Bizottságnak a harmadik országbeli állampolgárok készségeinek felmérését segítő eszközt illető javaslatát és reméli, hogy e törekvés tekintetében gyors lesz az előrehaladás;
27. szükségesnek tartja az elítelvándorlás összehangolt kezelését a rendelkezésre álló készségek felhasználásához szükséges megfelelő intézkedések meghatározása révén, annak érdekében, hogy megelőzzék a humán tőke elszegényedését a különböző európai országokban;
28. emlékeztet arra, hogy a jelen oktatási kapacitásába való befektetés fogja meghatározni a jelen és a jövő munkahelyeinek minőségét, a munkavállalók képzettségét, a társadalmi jóllétet és a társadalomban való demokratikus részvételt;
29. felhívja a tagállamokat, hogy az egészséget, a jólétet és a betegségekkel szembeni fellépést érintő egyedi készségek fejlesztésével nézzenek szembe a népesség elöregedésével;

Az oktatás szerepe a munkanélküliséggel, a társadalmi kirekesztéssel és a szegénységgel való megbirkózásban

30. úgy véli, hogy az Európai Unió versenyképessége, gazdasági növekedése és társadalmi kohéziója nagymértékben függ az oktatási és képzési rendszerektől, amelyek megakadályozzák az emberek lemaradását;
31. kitarthat emellett, hogy az oktatás és a szakképzés nemcsak a foglalkoztathatóság javításának, hanem az egyéni fejlődés, a társadalmi befogadás és kohézió, az aktív polgári szerepvállalás elősegítésének is kulcstényezője, és ezért úgy gondolja, hogy a színvonalas oktatáshoz való egyenlő hozzáférés és a készségekbe és kompetenciákba való megfelelő befektetés kritikus jelentőséggel bír a magas munkanélküliségi rátával és a társadalmi kirekesztéssel való megbirkózás szempontjából, különösen a

legkiszolgáltatottabb és a leginkább hátrányos helyzetű csoportok (NEET-fiatalok, hosszú távon munkanélküliek, képzetlenek, menekültek és fogyatékosok) körében; emlékeztet arra, hogy e tekintetben rendkívül fontos a készségek iránti jövőbeli igények hiteles előrejelzése;

32. aggodalommal állapítja meg, hogy az oktatásba való befektetés még mindig nem megfelelő, és az oktatási költségvetések egymást követő csökkentései a leginkább a hátrányos szociális és gazdasági háttérű diákokat és felnőtteket sújtják;
33. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy 2010 és 2014 között az Unió egészében 2,5 %-kal visszaestek az oktatási és képzési beruházások¹; hangsúlyozza, hogy ahhoz, hogy az oktatás betöltse a munkanélküliség, a társadalmi kirekesztés és a szegénység kezelésében rá háruló szerepet, alapvetőek a megfelelő erőforrásokkal ellátott közoktatási rendszerek;
34. kiemeli, ahogyan azt az OECD állítja², hogy több képzett ember még demokratikusabb társadalomhoz és még fenntarthatóbb gazdasághoz járul hozzá, és kevésbé függ az állami támogatástól, valamint kevésbé sebezhető a gazdasági visszaesés által; ezért rámutat arra, hogy a minőségi oktatásba és az innovációba való befektetés nemcsak a munkanélküliség, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem szempontjából kulcsfontosságú, hanem ahhoz is, hogy az EU sikeresen vegye fel a versenyt a globális piacokon; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy állítsák helyre a mindenkinek – és különösen a hátrányos helyzetű gyermekeknek – szóló kisgyermekkorai nevelésbe, az alap- és középfokú oktatásba való állami befektetés legalább a válság előtti szintjét;
35. rámutat, hogy a tanulási és képzési lehetőségekhez való hozzáférésnek minden életszakaszban mindenkit megillető jognak kell lennie, hogy megszerezhetőek legyenek a transzverzális készségek, például a számolni tudás, a digitális jártasság és a médiaműveltség, a kritikus gondolkodás, a szociális készségek és egyéb lényeges életvezetési készségek; az a véleménye, hogy a készségfejlesztési menetrend a helyes irányba tett lépés, amely ösztönzi az egész életen át tartó tanulási politikák kritikus jelentőségére vonatkozó közös jövőkép melletti közös elkötelezettséget;
36. hangsúlyozza a külső szervezetek és nem kormányzati szervezetek szerepét abban, hogy egyéb készségek és szociális kompetenciák elsajátítását biztosítsák a tanulóknak – például művészeti és kézműves tevékenységeket tanítsanak –, segítve a tanulók integrációját, környezetük jobb megismertetését, a tanulásban és az életvitelben a szolidaritás előmozdítását, valamint fokozva az egész osztály tanulási kompetenciáit;
37. rámutat, hogy a fogyatékkal élőknek különleges szükségleteik vannak, ezért megfelelő támogatásra van szükségük a kompetenciák elsajátításához; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az új európai készségfejlesztési program végrehajtásakor inkluzív megközelítést fogadjanak el oktatási és szakképzési politikáik tervezése során, többek között a tanítást támogató személyzet eszközével, illetve a képességekről, szakképzésről és finanszírozási lehetőségekről való tájékoztatás (illetve hozzáférés) minél több embercsoportnak való nyújtása révén, figyelembe véve a fogyatékoság típusainak

---

¹ 2016. évi Oktatási és Képzési Figyelő.

² <https://www.oecd.org/education/school/50293148.pdf>

széles skáláját; fenntartja, hogy – a munkaerőpiaci részvétel támogatásának szándékával – a vállalkozás sok fogyatékos személy esetében megvalósítható lehetőség; e tekintetben rámutat a fogyatékkal élők digitális készségeinek a javításában rejlő lehetőségekre, akárcsak az elérhető technológia játszott kulcsszerepre;

38. sajnálja, hogy jóllehet egyre inkább elismert, hogy milyen nagy lehetőséget hordoz a jó minőségű korai oktatás és gondozás a korai iskolaelhagyás visszaszorítására és a továbbtanulás szilárd megalapozására, a készségfejlesztési program mégis nélkülözi az oktatás korai szakaszaira előretekintő jövőképet; felhívja ezért a tagállamokat, hogy javítsák a kisgyermekkorai nevelés és gondozás minőségét, szélesítsék az ezekhez való hozzáférést, valamint fogadjanak el a korai iskolaelhagyás visszaszorítására irányuló intézkedéseket;
39. felhívja a tagállamokat, hogy különösen a kisgyermekkorai nevelés és gondozás 2014-es minőségi kereteit¹ támogassák, és ismétli, hogy megfelelő programokat kell az alap- vagy középfokú oktatásból lemorzsolódó valamennyi fiatal számára lehetővé tenni, hogy új esélyt kapjanak; úgy véli, hogy kívánatos a középfokú tanulmányok befejezése;
40. rámutat arra, hogy az oktatásnak nemcsak a munkaerőpiaci igényekhez igazodó készségeket és kompetenciákat kellene biztosítania, hanem a fiatalok egyéni fejlődéséhez és kibontakozásához is hozzá kell járulnia, hogy proaktív és felelős polgárokká váljanak;
41. felszólítja a tagállamokat, hogy ruházzanak be a társadalmi kihívásokra választ adó inkluzív oktatásba annak érdekében, hogy mindenki számára biztosítsák az egyenlő hozzáférést és az esélyegyenlőséget, ideértve a különböző társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkező fiatalokat, valamint a kiszolgáltatott és hátrányos helyzetű csoportokat;
42. felhívja a tagállamokat, hogy a munkaerőpiacon veszélyben lévő csoportok integrálása érdekében bővítsék a második esélyt kínáló oktatási és képzési lehetőségek körét;
43. üdvözli az oktatásban tapasztalható egyenlőtlenségek és az élet során az embereket érő hátrányok csökkentésére irányuló, készségfejlesztéssel kapcsolatos bizottsági intézkedési javaslatokat, amelyek lehetővé teszik az európai polgárok számára a munkanélküliség elleni hathatós küzdelmet, valamint az európai versenyképesség és innováció biztosítását, ugyanakkor felhívja a figyelmet arra, hogy az adminisztratív akadályok a szakemberek mobilitása, a képesítések elismerése és a szakmai képesítések tanítása tekintetében lassítják az e célok elérése felé tett előrehaladást;
44. ezért felszólítja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a belső piaci információs rendszer (IMI) megfelelően működjön, tegye lehetővé az adatok jobb cseréjét és – felesleges adminisztratív terhek létrehozása nélkül – fokozza az adminisztratív együttműködést a szakmai képesítések, valamint a másik tagállamban munkavállalást tervező képzett szakemberek számára előírt folyamatos szakmai fejlődésre vonatkozó követelmények elismerésére irányuló egyszerűbb és gyorsabb eljárások bevezetése,

---

¹ Eurofound (2015): Koragyermekkorai gondozás: munkakörülmények, képzés és a szolgáltatások minősége – Rendszerezett áttekintés

illetve bármilyen megkülönböztetés megelőzése érdekében;

45. felhívja a Bizottságot és különösen a tagállamokat, hogy könnyítsék meg a kiszolgáltatott helyzetben lévő polgárok készségfejlesztéshez való hozzáférését azáltal, hogy felmérik, szükség van-e konkrét eszközök, például helyi uniós információs központok létrehozására és a kulcskompetenciák keretén belül a hátrányos helyzetű csoportok igényeit figyelembe vevő egyedi mutatók kialakítására;

Az egész életen át tartó tanulás lehetőségeinek szélesítése

46. hangsúlyozza az egész életen át tartó tanulásnak a munkavállalók önfejlesztése tekintetében meglévő fontosságát, beleértve azt is, hogy követni tudják az állandóan változó munkakörülményeket¹ és annak fontosságát, hogy mindenki számára lehetőségeket teremtsenek a minden életkorban való tanulás kultúrájának Európában való előmozdítása érdekében; ösztönzi az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozgítsák elő az egész életen át tartó tanulást és ruházzanak be abba, különösen azokban az országokban, ahol a részvételi arány a 15%-os referenciaérték alatt van;
47. aggodalommal veszi tudomásul annak a 70 millió európainak az elfogadhatatlan helyzetét, akik nem rendelkeznek az alapvető készségekkel; üdvözli ezért a „kompetenciafejlesztési pályák” kezdeményezés létrehozását, és kitarthat azok gyors végrehajtása és nyomon követése mellett; felhívja továbbá a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ösztönözzenek egy folyamatos megközelítést a kompetenciafejlesztés, átképzés és egész életen át tartó tanulás terén, bevezetve az egyes tagállamok szükségleteihez igazodó, különféle programokat a kibővített hozzáférés és motiváció érdekében, mind a munkanélküliek, mind a foglalkoztatottak számára;
48. úgy véli, hogy a „kompetenciafejlesztési pályák” keretében egyénileg értékelni kell a tanulási szükségleteket, jó minőségű oktatást kell felkínálni, és rendszeresen minősíteni kell a megszerzett készségeket és kompetenciákat, lehetővé téve azok egyszerű elismerését a munkaerőpiacon; rámutat a széles sávú internethez való széles körű hozzáférés biztosításának szükségességére, a digitális jártasság kialakulásának lehetővé tétele érdekében; sajnálatosnak tartja, hogy az Európai Parlamentet nem vonták be a kezdeményezés kialakításába;
49. hangsúlyozza, hogy az ágazati és a specifikus készségek fejlesztése az oktatást nyújtók, a foglalkoztatók és a szakszervezetek közös felelőssége, és ezért a tagállamoknak biztosítaniuk kell a szociális partnerek közötti szoros párbeszédet; kitarthat amellett, hogy a munkaerőpiac minden érintett szereplőjét be kell vonni a képzési folyamatba, a tervezésbe és a megvalósításba az emberek karrierjük során szükséges készségekkel való felvértezése érdekében, és azért, hogy a vállalkozások versenyképesek legyenek, egyidejűleg pedig fellendüljön a személyi fejlődés, a minőségi foglalkoztatás, a fejlődés és jobbak legyenek a karrierlehetőségek;
50. hangsúlyozza, hogy összetett oktatási és képzési rendszereket kell kidolgozni, hogy különböző típusú készségekkel lássák el a tanulókat, amelyek a következők: alapvető készségek (írni-olvasni tudás, számolni tudás és digitális készségek); haladó generikus

---

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0338.

készségek (úgy mint problémamegoldás, tanulás stb.); szakmai, műszaki, foglalkozásspecifikus vagy ágazatspecifikus készségek, valamint szociális és emocionális készségek;

51. hangsúlyozza, hogy az alacsony szintű képzettséggel rendelkező személyek sajátos szükségleteinek megismerése és a személyre szabott képzéssel való ellátásuk alapvető lépés az eredményesebb képzési programok kialakítása során; emlékeztet arra, hogy az eredményes oktatási programnak kritikus fontosságú elemei az összegyűjtött tapasztalatok és a változó körülmények fényében való reagálás képessége és az alkalmazkodóképesség;
52. kitarthat, hogy egy ilyen kezdeményezés sikeréhez kulcsfontosságú, hogy a hátrányos helyzetű emberek, köztük a fogyatékkal élők, a tartósan munkanélküliek és az alulreprezentált csoportok, amelyek nem feltétlenül vannak tisztában a készségeik szintjének növelésével járó előnyökkel és az átképzési és kompetenciafejlesztési lehetőségekkel, tájékoztatást és útmutatást kapjanak;
53. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak célzott intézkedést az eltartott családtagok gondozásával töltött időszak után a munkába visszatérő szülők átképzése és készségeinek érvényesítése terén;
54. a tényleges munkaerőpiaci helyzetek és szükségletek kezelése érdekében kéri az összes érintett érdekelt fél tevékeny részvételét és párbeszédét, nemcsak nemzeti és európai, hanem helyi és regionális szinten is;
55. emlékeztet arra, hogy az egész életen át tartó tanulást be kell építeni a foglalkozási írástudás tágabb kontextusába;

Az oktatás és a foglalkoztatás közötti kapcsolatok erősítése

56. emlékeztet arra, hogy a munkaerőpiaci készséghiány, illetve a készségkereslet és - kínálat közötti eltérés megszüntetése, valamint a társadalmi mobilitás – köztük a szakképzés és a tanulószereződéses gyakorlati képzés – lehetőségeinek előmozdítása létfontosságú a fenntartható fejlődés, a társadalmi kohézió, a munkahelyteremtés, az innováció és a vállalkozó szellem szempontjából, különösen a kkv-k és a kézműipar számára; ezért arra buzdítja a tagállamokat, hogy a gazdasági igényeknek megfelelően mozdítsák elő a szakmai tanulást;
57. hangsúlyozza, hogy a szakmai előmenetelt, valamint az egész életen át tartó tanulást illetően személyre szabott és rugalmasabb megközelítésre kell törekedni a személyes karrier során¹, valamint méltányolja elsősorban az állami, de a magánszereplők e téren játszott szerepét is, egyetértve azzal, hogy az egyéni igényekre és preferenciákra szóló és az egyéni készségek értékelését és bővítését középpontba helyező tanácsadásnak az oktatási és a készségekre vonatkozó politikák alapvető részét kell képeznie már korai szakasztól kezdve;
58. felhívja a tagállamokat, hogy a szociális partnerekkel együtt dolgozzanak ki és vezessenek be olyan szakpolitikákat, amelyek biztosítják a tanulmányi és képzési

---

¹ *Átlépés a tanulási eredmények irányába – Szakpolitikák és gyakorlat Európában – CEDEFOP*

szabadságot és a munkahelyi képzést; felhívja a tagállamokat, hogy valamennyi munkavállaló számára tegyék hozzáférhetővé a tanulást, a munkán belül vagy kívül, ideértve a fizetett tanulmányi szabadságot is, különösen a hátrányos helyzetben lévő munkavállalók számára, külön hangsúlyt helyezve a női munkavállalókra;

59. hangsúlyozza, hogy a készségekre vonatkozó bármely szakpolitikának nemcsak figyelembe kell vennie a munkaerőpiac jelenleg folyó átalakulását, hanem biztosítania kell, hogy a készségek skálája kellően univerzális legyen ahhoz, hogy fejlődjön a munkavállalók tanulási képessége, és könnyebbé váljon a jövőbeli kihívásokhoz való alkalmazkodásuk;
60. hangsúlyozza, hogy a készségfejlesztéssel kapcsolatos felelősségben osztozniuk kell az oktatási szolgáltatóknak és a munkaadóknak; kitart amellett, hogy az ipart/a munkaadókat be kell vonni a szükséges készségek biztosításába és az emberek képzésébe annak érdekében, hogy a vállalkozások versenyképesek legyenek, és egyidejűleg növekedjen az emberek önbizalma;
61. megismétli, hogy a foglalkoztathatóság, az innováció és az aktív polgári szerepvállalás, ezen belül az „ökopolgárság” növelése érdekében az alapvető készségeknek kéz a kézben kell járniuk más kulcskompetenciákkal és attitűdökkel: a kreativitással, a természettudatossággal, a kezdeményezőkésszeggel, az idegen nyelvi kompetenciákkal, a kritikus gondolkodással, többek között az elektronikus írástudás és a médiaműveltség révén, valamint a növekvő ágazatokat tükröző készségekkel;
62. hangsúlyozza, hogy ahhoz, hogy mindenki részt vehessen a munkaerőpiacon, testre szabott támogatást kell bevezetni a munkahelyi képzésben részt vevő tanulók, a tanulószerveződéses gyakorlati képzések résztvevői és a munkavállalók számára;
63. felismeri annak fontosságát, hogy előmozdítsák a munkaalapú, tanulási célú tanulószerveződéses gyakorlati képzéseket és gyakornoki időszakokat mint azon eszközök egyikét, amelyekkel tovább segíthető az egyének munkaerőpiaci beilleszkedése, azaz a generációk közötti hidak/kompetenciacsere létrehozása révén;
64. megállapítja, hogy a tanulószerveződéses gyakorlati képzéseket, a szakmai gyakorlatokat és meghatározott készségekre irányuló képzéseket tartják a képzés legeredményesebb típusainak annak megelőzése szempontjából, hogy a fiatalok újra nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő státuszba kerüljenek; megállapítja, hogy rávilágítottak arra, hogy a szakképzés és az akadémiai oktatás és képzés duális rendszere csökkenti a NEET-csoport létszámát azáltal, hogy több fiatalnak teszi lehetővé, hogy az oktatásban/képzésben maradjon, és segíti őket abban, hogy foglalkoztathatóbbá váljanak és nagyobb valószínűséggel lépjenek tovább a foglalkoztatás/karrier útjára; hangsúlyozza, hogy a makrogazdasági elemzések tanúsága szerint a legjobb eredmények a duális oktatási és képzési rendszer és az aktív munkaerőpiaci politikák kombinálásával érhetők el;
65. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak támogatást a munkaalapú, vállalaton belüli képzéshez és készségfejlesztéshez a kkv-k számára;
66. konkrét intézkedések bevezetését kéri a fiatalok oktatásból a munkába való átállásának a megkönnyítése érdekében, jó minőségű gyakornoki programok, tanulószerveződéses

gyakorlati képzések vagy a fiatal vállalkozóknak szóló Erasmushoz hasonló határokon átvélő csereprogramok biztosítása révén, amelyek lehetőséget adnak a fiatalok számára arra, hogy a gyakorlatban kipróbálják tudásukat és tehetségüket, valamint – a felnőtt munkavállalók számára egyenlő, a nemzeti jogszabályok és gyakorlat által meghatározott – megfelelő szociális és gazdasági jogok és a foglalkoztatáshoz és szociális védelemhez való hozzáférés révén; kéri a tagállamokat, hogy biztosítsanak különleges támogatást a kkv-k számára annak érdekében, hogy ezek a vállalkozások is képesek legyenek gyakornokokat és viszonzási alapú képzésben részt vevőket fogadni;

67. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak olyan minőségi keretrendszert, amely nem teszi lehetővé a gyakornoki programok és tanulószerveződéses gyakorlati képzések olcsó vagy ingyenes munkaerő szerzésére való felhasználását; rámutat arra, hogy a minőségi foglalkoztatás fejlesztése és a kizsákmányolás megelőzése terén fontos az alapvető munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági szabványok és jogok ismerete is; felhívja a céltől a tagállamokat, hogy hozzanak létre a gyakornoki programokra és a tanulószerveződéses gyakorlati képzésekre vonatkozó nemzeti jogi minőségi kereteket, amelyek biztosítják különösen a foglalkoztatás védelmét és a megfelelő társadalombiztosítási fedezetet;
68. felhívja a Bizottságot, hogy terjessze elő, a tagállamokat pedig, hogy hagyják jóvá a tanulószerveződéses gyakorlati képzések minőségi keretrendszerét¹;
69. úgy véli, hogy a jövőbeli készségigények előrejelzéséhez a polgári társadalmat, különösen az ifjúsági és közösségi szervezeteket, a szociális partnereket és az oktatási és képzési szolgáltatókat, valamint a szakosodott támogató szolgálatokat minden szinten tevékenyen be kell vonni, különösen azon szakképzési programok kidolgozásába, megvalósításába és értékelésébe, amelyek zökkenőmentes átmenetet biztosítanak a formális oktatásból a munkaalapú tanulásba, valamint tisztességes foglalkoztatást biztosítanak;
70. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a képesítések tartalommal bírjanak a munkaadók számára, mégpedig a munkaerőpiaci szereplők képesítések kialakításába való bevonásával;

A nem formális és az informális tanulás kulcsfontosságú szerepe

71. kitart a nem formális és informális tanulás érvényesítésének fontossága mellett a tanulók megszólítása és helyzetük megerősítése érdekében; felismeri, hogy ez különösen nyilvánvaló a kiszolgáltatott vagy hátrányos helyzetben lévő emberek, például az alacsonyan képzett munkavállalók és a menekültek esetében, akiknek elsőbbségi hozzáférést kell kapniuk az érvényesítési mechanizmusokhoz;
72. sajnálja, hogy a munkaadók és a formális oktatási szolgáltatók nem ismerik el kellőképpen a nem formális és informális tanulás révén szerzett készségek, kompetenciák és tudás értékét és relevanciáját; hangsúlyozza e tekintetben, hogy

---

¹ ennek kialakítására a Szakképzési Tanácsadó Bizottság 2016. december 2-án elfogadott, „A színvonalas és eredményes tanulószerveződéses gyakorlati képzés és munkaalapú tanulás közös jövőképe” című véleménye alapján kerüljön sor;

munkálkodni kell annak érdekében, hogy áthidalják az érvényesítés ismeretének hiányát az érintett érdekelt felek körében;

73. felismeri, hogy az uniós országok érvényesítési megközelítései közötti összehasonlíthatóság és koherencia hiánya, különösen a szakoktatás és -képzés esetében további akadályt jelent; elismeri továbbá, hogy a tényleges hozzáférés, az elismerés és a pénzügyi támogatás biztosítása ezek után is valódi kihívás, különösen a hátrányos helyzetű csoportok, például az alacsony szintű képzettséggel rendelkező felnőttek számára, akiknek az érvényesítéshez elsőbbségi hozzáférésre van szükségük;
74. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hívják fel a figyelmet az érvényesítési lehetőségekre; üdvözli e tekintetben az utóbbi néhány évben a nem formális és az informális tanulás 2018-ig történő érvényesítéséről szóló tanácsi ajánlás végrehajtásával összefüggésben történt előrelépést; az a véleménye azonban, hogy az érvényesítés lehetővé tételéhez további erőfeszítésekre van szükség a vonatkozó jogi keretek és az átfogó érvényesítési stratégiák létrehozása terén;
75. emlékeztet arra, hogy sok meglévő európai átláthatósági eszköz, így az európai képesítési keretrendszer (EKKR) és az európai szakképzési kreditrendszer (ECVET) kidolgozására elszigetelten került sor; ahhoz, hogy az egyének jobban fel tudják mérni fejlődésüket és lehetőségeiket, és különböző környezetekben hasznosítsák a megszerzett tanulási eredményeket, a minőségbiztosítási rendszereknek jobb koordinációt és támogatást kell biztosítaniuk számukra és jobban be kell ágyazódnuk a nemzeti képesítési keretrendszerbe avégett, hogy bizalom alakuljon ki az ágazatok és a szereplők, többek között a munkáltatók körében;
76. kitarthat emellett, hogy újra a nem formális oktatás szerepére kell irányítani a figyelmet, amely kulcsfontosságú az emberek és különösen a kiszolgáltatottabb és hátrányos helyzetű emberek, köztük a különleges szükségletekkel rendelkezők és a fogyatékkal élők, valamint az alacsonyan képzettek helyzetének megerősítéséhez, akiknek csak korlátozott lehetőségük van arra, hogy hozzáférjenek a formális oktatáshoz; úgy gondolja, hogy a nem formális oktatási szolgáltatók és a nem kormányzati szervezetek jó helyzetben vannak ahhoz, hogy elérjék a formális oktatási rendszeren kívül rekedt hátrányos helyzetű csoportokat, és ezeket e szerepükben jobban kell támogatni, biztosítandó, hogy a leginkább rászorulóknak előnyére váljon a készségfejlesztési program;
77. elismeri az önkéntes munka fontosságát a foglalkoztathatóság növeléséhez és a szakmai képezések megszerzéséhez szükséges tudás, tapasztalat és készségek megszerzésének egyik eszközeként;
78. hangsúlyozza, hogy a nem formális tanulásnak, ezen belül az önkéntes munkának kulcsszerepet kell játszania a konvertibilis tudás, az interkulturális kompetenciák, az életvezetési készségek – így a csapatmunka, a kreativitás és a kezdeményező készség – fejlesztésének ösztönzésében, az önértékelés és a tanulási motiváció megerősítése mellett;
79. hangsúlyozza továbbá az informális oktatási programok, művészeti és sporttevékenységek és a kultúrák közötti párbeszéd fontosságát, amelynek célja a polgárok aktív bevonása a társadalmi és demokratikus folyamatokba és a

radikalizálódáshoz vezető propagandával szembeni fogékonyságuk csökkentése; kiemeli, hogy az informális és a nem formális környezet kulcsszerepet tölt be a munkaerőpiacról leginkább kirekesztett és kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek befogadásában; kéri ezzel kapcsolatosan, hogy a tagállamok teljeskörűen és időben hajtsák végre a nem formális és az informális tanulás eredményeinek érvényesítéséről szóló 2012. december 20-i tanácsi ajánlást;

80. kiemeli a nem formális és az informális tanulás keretében végzett sporttevékenység révén megszerzett transzverzális készségek értékét, valamint a sport, a foglalkoztathatóság, az oktatás és a képzés közötti kapcsolatot;
81. hangsúlyozza, hogy az informális és nem formális keretek is lehetőséget nyújtanak közös értékek – a szabadság, a tolerancia, a megkülönböztetésmentesség – aktív előmozdítására és a polgári szerepvállalással, a fenntarthatósággal és az emberi jogokkal, ezen belül a nők és a gyermekek jogaival kapcsolatos tanulásra;
82. felhívja a tagállamokat, hogy vezessenek be az informális és nem formális képzés eredményeinek elismerésére szolgáló mechanizmusokat a kompetenciafejlesztési pályák sikerének biztosítása céljából és azon tagállamok bevált mechanizmusainak felhasználásával, ahol ezek az eszközök már rendelkezésre állnak¹; megállapítja e tekintetben az azon csoportoknak szóló politikai válaszadás fontosságát, amelyek a legtávolabb esnek a munkaerőpiactól;
83. kiemeli, hogy az informális és nem formális keretek, amelyeket a közösségi oktatásban és a fősodorbeli akadémiai és felnőttoktatásban alulrepresentált csoportokkal végzett munkában széles körben használnak, kulcsszerepet játszanak a marginalizálódott és kiszolgáltatott emberek befogadása szempontjából; megerősíti ezzel összefüggésben, hogy figyelembe kell venni a nők és lányok, a fogyatékkal élők, az LMBTI-személyek, a migránsok és menekültek, valamint az etnikai kisebbségekhez tartozók szempontjait és szükségleteit;
84. hangsúlyozza a pályaorientáció fontosságát az alacsony szintű képzettséggel rendelkező személyek támogatása során; megállapítja e tekintetben, hogy fontos a tagállamok állami és magán jellegű foglalkoztatási szolgálatainak kapacitása és minősége;
85. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fontolják meg a készségek értékelésére vonatkozó közös eszközök bevezetését, az Europass keretrendszer nyomán;
86. felhívja a tagállamokat, hogy fejlesszék tovább érvényesítési rendszereiket, és növeljék az elérhető érvényesítési szolgáltatások ismertségét; ösztönzi a tagállamokat, hogy építsenek ki hozzáférhetőbb, vonzóbb és nyitottabb pályákat a továbbképzés irányába, pl. a szakmai továbbképzés révén;

A digitális, a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika területére tartozó és a vállalkozói készségek előmozdítása

87. felhívja a figyelmet arra, hogy a mai társadalomban az alapvető digitális készségek biztosítása a személyes és szakmai kiteljesedés elengedhetetlen előfeltétele, de az a

---

¹ A Tanács 2016. december 19-i ajánlása.

véleménye, hogy további erőfeszítésekre van szükség az emberek konkrét digitális kompetenciákkal való felvértezése terén, hogy innovatív és kreatív módon legyenek képesek felhasználni a digitális technológiákat;

88. rámutat arra, hogy értékelni kell az új technológiáknak megfelelő kompetenciákat, és támogatni kell a megfelelő digitális készségek fejlesztését, amelyek a közepes piaci tőkeértékű vállalatok, a mikrovállalkozások, valamint a kis- és középvállalkozások területén juthatnak kifejezésre; különösen kiemeli, hogy a készségek fejlesztése a digitális korszakban gyors és a foglalkoztatás szempontjából potenciálisan destabilizáló változások keretében megy végbe; emiatt szükséges az egész életen át tartó tanulás, amely lépést tart a változásokkal;
89. úgy gondolja, hogy a digitális tanulás és tanítás javítására tekintettel nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani a STEM-oktatásnak; kiemeli a kreativitás és az innováció közötti szoros kapcsolatot, és ezért kéri, hogy a STEM-tanulási programba vegyék fel a művészeteket és a kreatív tanulást, továbbá úgy véli, hogy a lányokat és a fiatal nőket fiatal kortól kezdve ösztönözni kell arra, hogy STEM-tárgyakat tanuljanak;
90. kitarthat emellett, hogy az embereknek a megfelelő fejlett tudás, kompetenciák és ismeretek készletével való felvértezése érdekében, illetve annak biztosításáért, hogy az egyre inkább digitalizálódó gazdaságban az egyének és vállalatok számára szükséges digitális készségek egész sora fejlődjön ki, új technológiákat kell beépíteni a tanítási és tanulási folyamatba, az életkornak megfelelő ikt- és médiatantervek szükségességének kiemelése mellett, amelyek tiszteletben tartják a gyermekek fejlődését és jóllétét, és hangsúlyozzák mind a felelős felhasználás, mind a kritikus gondolkodás fontosságát; emlékeztet arra, hogy ösztönözni kell a lányokat és a fiatal nőket az ikt-val kapcsolatos tanulmányok folytatására;
91. hangsúlyozza továbbá, hogy a digitális készségek stratégiáinak kidolgozásához és végrehajtásához együttműködőbb, összehangoltabb és célzottabb megközelítésre van szükség;
92. e célból arra buzdítja a Bizottságot, hogy az európai keretprogramok és az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) keretében növelje az inkluzív, innovatív és gondolkodó európai társadalmak előmozdítására irányuló Horizont 2020 program finanszírozását, hogy valamennyi polgár, különösen pedig a bizonytalan társadalmi-gazdasági háttérű személyek, a távoli területeken élők, a fogyatékkal élők, az idősek és a munkanélküliek teljes körűen részt vehessenek a társadalomban és a munkaerőpiacon;
93. üdvözli a Bizottságnak azt a javaslatát, amelyben sürgeti a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki a digitális készségekre vonatkozó átfogó nemzeti stratégiákat, különös figyelemmel a digitális szakadék csökkentésére elsősorban az idősek körében; rámutat azonban arra, hogy ahhoz, hogy e stratégiák eredményesek legyenek, biztosítani kell az oktató személyzet egész életen át tartó tanulási lehetőségeit, illetve az oktatás valamennyi szintjén erős pedagógiai vezető szerepre és az egyes oktatási szintekhez szabott innovációra van szükség, amely az életkornak és a fejlettségnek megfelelő médiapedagógiára vonatkozó világos jövőképen, valamint a tanárok kezdeti és folyamatos továbbképzésén, illetve a bevált gyakorlatok megosztásán alapul;

94. hangsúlyozza, hogy a médiaműveltség lehetővé teszi a polgárok számára, hogy kritikusán értelmezzék a média különböző formáit, bővítve és továbbfejlesztve ezáltal az úgynevezett digitális jártasság erőforrásait és távlatait;
95. felszólítja a tagállamokat, hogy az iskolai tanterven belül és a kulturális oktatási intézményekben erősítsék meg a médiaműveltség javítására irányuló erőfeszítéseiket, valamint nemzeti, regionális és helyi szinten dolgozzanak ki a formális, informális és nem formális oktatás és képzés valamennyi szintjét lefedő kezdeményezéseket;
96. megismétli, hogy a digitális készségek készletének magában kell foglalnia a digitális jártasságot és a médiaműveltséget, valamint a kritikus és kreatív gondolkodást, annak érdekében, hogy a tanulók ne csak a technológiák felhasználóivá, hanem aktív alkotókká, újtókká és felelős polgárokká váljanak a digitalizált világban;
97. felhívja a tagállamokat, hogy az oktatás minden szintjén biztosítsanak lehetőséget az ikt-képzésre és a digitális készségek és a médiaműveltség fejlesztésére; hangsúlyozza e tekintetben a nyitott oktatási segédanyagok fontosságát, amelyek biztosítják, hogy mindenki hozzáférjen az oktatáshoz;
98. hangsúlyozza, hogy az oktatás és képzés valamennyi szintjébe és többféle tantárgyba be kell építeni a vállalkozói – ezen belül a szociális vállalkozási – ismeretek oktatásának elemeit, mivel azáltal, hogy a fiatalokban már korán erősítik a vállalkozói szellemet, növekszik a foglalkoztathatóság, hatékonyan felvehetik a küzdelmet az ifjúsági munkanélküliséggel, valamint ösztönözhetik a kreativitást, a kritikus gondolkodást és a helyi közösségeket építő, a szociális projektek felállításához szükséges vezetői készségeket; tovább hangsúlyozza ezzel összefüggésben a tapasztalatokból való tanulás fontosságát és a „pozitív kudarc” fogalmát;
99. úgy véli, hogy a vállalkozásoktatásnak szociális dimenziót is magában kell foglalnia, mivel fellendíti a gazdaságot, a depriváció, a társadalmi kirekesztés és más társadalmi problémák egyidejű enyhítése mellett, és a szociálisabb, inkluzívabb és fenntarthatóbb gazdaságra törekedve olyan tárgyakkal is kell foglalkoznia, mint a tisztességes kereskedelem, a szociális vállalkozás és alternatív üzleti modellek, úgymint szövetkezetek;
100. emlékeztet arra, hogy a kreatív iparágak a leginkább vállalkozó szellemű és a leggyorsabban növekvő iparágak között vannak, és hogy a kreatív oktatás több területen is felhasználható készségeket fejleszt, így a kreatív gondolkodásmódot, a problémamegoldó készséget, a csapatmunkát és a találékonyságot; elismeri, hogy a művészetek és a média különösen vonzóak a fiatalok számára;
101. rámutat arra, hogy a vállalkozói készség megköveteli a transzverzális készségek, köztük például a kreativitás, a kritikai gondolkodásmód, a csapatmunka és a kezdeményező-készség fejlesztését, amelyek hozzájárulnak a fiatalok személyes és szakmai fejlődéséhez, és megkönnyítik a munkaerőpiacra való átmenetüket; úgy véli ezért, hogy meg kell könnyíteni és ösztönözni kell a vállalkozók oktatási folyamatban való részvételét;
102. a tudományos közösség, más oktatási és képzési intézmények és szereplők, szociális partnerek, valamint a munka világa közötti aktív párbeszédet, adatmegosztást és

együttműködést sürget olyan oktatási programok kialakítása révén, amelyek hozzásegítik a fiatalokat a megkívánt készségek, kompetenciák és tudás megszerzéséhez;

A szakoktatás és -képzés korszerűsítése és a munkaalapú tanulás értékének az előtérbe helyezése

103. felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és a szociális partnereket, hogy dolgozzanak ki és hajtsanak végre az oktatási és képzési szabadságra, valamint a munkahelyi szakképzésre és a többek között más tagállamokban is folytatott egész életen át tartó tanulásra vonatkozó szakpolitikákat; felhívja őket, hogy a munkán belüli és kívüli tanulást, beleértve a fizetett tanulási lehetőségeket, tegyék hozzáférhetővé minden munkavállaló számára, különös tekintettel a hátrányos helyzetű munkavállalókra, hangsúlyt helyezve a női munkavállalókra azokban az ágazatokban, ahol a nők strukturálisan alulreprezentáltak¹;
104. ismét felhívja a figyelmet a szakoktatás és szakképzés (VET) fontosságára, mint olyan oktatási típusra, amely nemcsak megnöveli a foglalkoztathatóságot és szabaddá teszi a szakmai képesítésekhez vezető utakat, hanem egyenlő esélyeket is teremt valamennyi polgár, köztük a szociálisan kiszolgáltatott és hátrányos helyzetű csoportok számára;
105. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a szakoktatásba és szakképzésbe való megfelelő befektetést, egy holisztikus és részvételen alapuló oktatási megközelítés keretében garantálják, hogy az relevánsabb legyen a tanulók, a munkaadók és a társadalom számára, és azt igazítsák hozzá a munkaerő-piaci igényekhez, egy részvételen alapuló, integrált és koordinált megközelítés által az oktatási rendszer szerves részévé téve azt, valamint e tekintetben biztosítsák a szakképzés magas szintű minősítési követelményeit és minőségbiztosítását; hangsúlyozza, hogy a szakoktatás és -képzés végzettjeinek a felsőoktatásba való sikeres átmenetének biztosítása érdekében szorosabb együttműködésre van szükség a szakoktatási és szakképzési rendszer szolgáltatói és a felsőoktatás szolgáltatói között;
106. fontosnak tartja az akadémiai képzés és a szakképzés közötti jobb átjárhatóság előmozdítását;
107. hangsúlyozza, hogy mind az oktatási rendszerben, mind a felnőttoktatásban erősíteni kell a pályaorientációs gyakorlatokat, és az egyes országok nagy hozzáadott értékkel és beruházási potenciállal rendelkező ágazataiban és szektoraiban igényelt készségek és kompetenciák irányába kell eltolni a hangsúlyt;
108. üdvözli a Bizottságnak a szakképzés előmozdítására irányuló kezdeményezéseit; elismeri, hogy a szakképzési mobilitás még nem érte el teljes potenciálját; úgy véli, hogy a szakképzési intézményeknek juttatott további finanszírozás hozzájárulhat a szakoktatási és -képzési mobilitás növeléséhez, valamint a szakképzés minőségének, jelentőségének és inkluzív jellegének fokozásához;
109. kiemeli, hogy meg kell vizsgálni az ágazatközi mobilitás lehetőségét nemcsak a

---

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0338.

szakképzési tanári szakmában, hanem az összes iskola körében;

110. fenntartja, hogy a szakképzés minőségét illetően a fő felelősség a tagállamokat és a regionális szintet terheli; felhívja a Bizottságot arra, hogy tegyen erőfeszítéseket a szakképzés előmozdítására és a bevált gyakorlatok cseréjének megkönnyítésére;
111. felhívja a tagállamokat, hogy megfelelő befektetéssel és képzett személyzettel „márkázza át” a szakképzést, megerősítve a munkaerőpiaccal, a munkaadókkal fennálló kapcsolatot, és megteremtve a szakképzés mint értékes oktatási és karrierpálya ismertségét;
112. felhívja az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy növeljék a szakképzés, valamint a szakképzési mobilitás vonzerejét és pozicionálják úgy azokat mint ígéretes szakmai előmenetelhez vezető fontos választást, annak biztosítása révén, hogy a fiatalok és családjaik hozzáférjenek a szakképzési lehetőségekre vonatkozó információkhoz, valamint annak biztosításával, hogy a szakképzési programokban mindenki részt vehessen és megvalósuljon a nemek közötti egyensúly és a megkülönböztetés
113. felszólít konkrét célkitűzések megállapítására, mint például egy teljes körűen működőképes kreditátviteli rendszer megvalósítása és az európai szakképzési kreditrendszer (ECVET) használata útján való elismerés;
114. kéri a Bizottságot és a tagállamokat a korai iskolaelhagyás és a szakképzésből való korai kimaradás, valamint a NEET-fiatalok számának csökkentése céljából, hogy a középfokú oktatási intézmények és a vállalkozások közötti együttműködés révén dolgozzák ki és vessék össze az oktatás és a szakképzés közötti partnerségek terén szerzett legjobb tapasztalatokat; ajánlja, hogy erre középiskolák és vállalatok együttműködése keretében kerüljön sor, többek között tanulószerveződéses gyakorlati képzésen keresztül, annak érdekében, hogy második esélyt kínáló képzési lehetőségeket teremtsenek, elérve a rendszerek nagyobb mértékű integrációját és a készségek jobb hozzáigazítását a valós igényekhez;
115. ösztönzi a tagállamokat, hogy a jelenlegi és a jövőbeni strukturális munkaerőhiány leküzdése érdekében a helyi és regionális gazdasági szereplőkkel való koordináció mellett hozzanak létre duális oktatási rendszert és szakképzési rendszereket a bevált gyakorlatok cseréje nyomán és az egyes oktatási rendszerek sajátos jellegével összhangban;
116. felhívja a tagállamokat, hogy tökéletesítsék a szakoktatásban és -képzésben részt vevő tanulók szakmai előmenetelének nyomon követésére szolgáló adatgyűjtést foglalkoztatási kilátásaik javítása érdekében, értékeljék a szakoktatás és -képzés minőségét és biztosítsanak tájékoztatást a tanulók pályaválasztásához;
117. emlékeztet arra, hogy nagyobb mértékben kell támogatni a tanulók és a tanárok mobilitását; felhívja ezért a tagállamokat, hogy építsék be a mobilitási támogatást a nemzeti programjaikba, hogy segítsék ezáltal azt, hogy a fiatalok jelentős része profitálhasson a külföldi tapasztalatokból;

Tanárok és oktatók

118. úgy véli, hogy a tanárok és az oktatók kulcsfontosságú szerepet játszanak a tanulók teljesítményét illetően; hangsúlyozza ezért, hogy valamennyi oktatási szektorban be kell fektetni a tanárok kezdeti és folyamatos szakmai fejlesztésébe, biztosítani kell a minőségi foglalkoztatást, és támogatni kell azt, és egész életen át tartó pályaorientációs szolgáltatásokat kell létrehozni, ami az egész Európai Unióban is folyamatos prioritás;
119. hangsúlyozza, hogy a készségfejlesztési program megvalósításának előfeltétele lenne az összes tanár, mentor és szakoktató státuszának és továbbképzésének javítása, valamint hangsúlyozza, hogy például többek között megtartási politikák révén is további erőfeszítéseket kell tenni, hogy az oktatási rendszerben való munkavállalás vonzó legyen a fiatalok számára és a tanárok motiváltak legyenek a szakma berkeiben maradásra; megállapítja, hogy ez megköveteli a tanárok megbecsülését és értékelését, a vonzó díjazást és munkafeltételeket, a továbbképzéshez való jobb hozzáférést munkaidő alatt, különösen a digitális didaktika terén, valamint az oktatási intézményekben az erőszak és zaklatás elleni védekezésre és azok megelőzésére irányuló intézkedéseket; felhívja a tagállamokat, hogy ösztönözzék a nemek közötti egyenlőség nagyobb mértékű megvalósulását a tanári szakmában; hangsúlyozza, hogy az innovatív oktatási és tanulási gyakorlatok bővítése és a mobilitás előmozdítása és a bevált gyakorlatok cseréje lépés lehet e cél megvalósulása felé;
120. emlékeztet arra, hogy egyes tagállamokban a tanárképzésre jelentős hatással volt a gazdasági és pénzügyi válság; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy befektessenek a tanárokba, szakoktatókba és nevelőkbe, és a technológiai és társadalmi fejlődéssel összhangban felvértezzék őket az új készségekkel és tanítási technikákkal;
121. felszólítja a tagállamokat, hogy határozottan fektessenek be a tanárok egész életen át tartó nevelésébe, ideértve a külföldi gyakorlati tapasztalatszerzést, és hogy gondoskodjanak folyamatos szakmai fejlődésükről, illetve segítsék őket olyan új készségek megszerzésében, mint például az IKT-készségek, a vállalkozói készségek és az inkluzív oktatáshoz kapcsolódó készségek; e tekintetben hangsúlyozza, hogy minden oktatási személyzeti tag továbbképzésére megfelelő fizetett képzési napot kell biztosítani;
122. hangsúlyozza, hogy a kkv-kkal szoros együttműködésben fejleszteni kell a szakképzésben dolgozó tanárok azon kompetenciáit, amelyek révén vállalkozói készségeket taníthatnak meg diákoknak; hangsúlyozza e tekintetben a rugalmas munkaerő-felvételi gyakorlatok előmozdítását (pl. iparban szerzett tapasztalattal rendelkező tanárok);
123. javasolja a tagállamoknak, hogy gondoskodjanak olyan kezdeményezésekről, amelyek magas szintű kompetenciákkal rendelkező jelölteknek a tanári szakmába történő toborzására és az eredményes tanárok jutalmazására irányulnak;

Az új készségfejlesztési program végrehajtása: kihívások és ajánlások

124. felhívja ezen túlmenően a Bizottságot, hogy szoros együttműködésben dolgozzon együtt a Cedefoppal, hogy jobban fel lehessen becsülni és fel lehessen készülni a készségek iránti jövőbeli igényekre és a készségeket jobban hozzá lehessen igazítani a munkaerőpiacon rendelkezésre álló állásokhoz;

125. hangsúlyozza, hogy az új európai készségfejlesztési program kidolgozását, végrehajtását és nyomon követését valamennyi érdekelt féllel, ideértve a szociális partnereket, a civil társadalmi szervezeteket és a nem hivatalos oktatásszolgáltatókat, a foglalkoztatási szolgálatokat és a helyi hatóságokat, együttműködésben folytatni kell; felhívja a Bizottságot arra, hogy mozgósítsa elő szélesebb körű partnerségek kialakítását ezekkel az érdekelt felekkel;
126. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat arra, hogy a kezdeményezés végrehajtása során helyezzenek nagy hangsúlyt a készségek fejlesztésében közvetlenül vagy közvetetten részt vevő különféle szervezetek, mint például minisztériumok, helyi hatóságok, munkaügyi és más hivatalok, oktatási és képzési intézmények, nem kormányzati szervezetek stb. koordinációjára;
127. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy folytassák a szakképzés láthatóbbá tételét és minőségének és vonzerejének növelését; felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze a tagállamokat arra, hogy szabjanak meg további célértékeket a szakképzési programokon belül a munkaalapú tanulás ösztönzésére;
128. felhívja a fennálló szakadék felszámolása érdekében a szakoktatási és -képzési szolgáltatók és a felsőoktatási szolgáltatók közötti együttműködés fokozására a szakképzésben végzett hallgatók felsőoktatásba való sikeres átmenetének biztosítása céljából; e tekintetben javasolja, hogy tanulni kellene a hatékony duális oktatási rendszerekkel rendelkező különféle tagállamokban alkalmazott bevált gyakorlatokból;
129. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy összehangolt és integrált megközelítést alkalmazzanak a szociális, oktatási és foglalkoztatási politikák terén, hogy lehetővé váljon a szakképzés folyamatos adaptív fejlődése, és az erről a területről érkező személyek számára elérhetővé váljon a magasabb tanulmányi és képzési fokokra való áttérés;
130. hangsúlyozza, hogy szükséges javítani a különféle képesítések megismerését és összehasonlíthatóságát a tagállamok körében; üdvözli az európai képesítési keretrendszer (EKKR) javasolt felülvizsgálatát és továbbfejlesztését és kéri a tagállamok és valamennyi érdekelt fél közötti együttműködés fokozását; kéri, hogy teremtsenek nagyobb konzisztenciát az Európai Unió képesítésekkel kapcsolatos eszközei között, nevezetesen az európai képesítési keretrendszer (EKKR), az európai szakképzési kreditrendszer (ECVET) és a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakerete (EQAVET) között;
131. felhívja a tagállamokat, hogy továbbra is összpontosítsanak arra, hogy állampolgáraik számára, minden korosztályban lehetőséget biztosítsanak digitális készségeik és kompetenciáik fejlesztésére, ugyanakkor mozgósítsák elő a gazdaság és társadalom digitális átalakulását és a tanulás, a munkavégzés és az ügyintézés módjának átalakulását, valamint e változások társadalomra gyakorolt hatásait; e tekintetben felhívja a tagállamokat, hogy vegyék tudomásul, hogy a Bizottság az e-készségekkel kapcsolatos uniós stratégia útján ezen átalakulás pozitív szempontjaira kíván összpontosítani; felhívja a civil társadalomnak és a szociális partnereknek a digitális készségekkel és munkahelyekkel foglalkozó koalícióba történő bevonásának folytatására;

132. egyetért a készségekkel kapcsolatos ágazati együttműködés tervével, amelyet a Bizottság hat ágazatra irányuló kísérleti projektje keretében készített, és támogatja annak folytatását.
133. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy továbbra is összpontosítsanak a digitális készségekre, különösen a gazdaság digitális átalakulására és a munkavégzés és az ügyintézés módjának átalakulására, és tudomásul veszi, hogy a Bizottság az e-készségekkel kapcsolatos uniós stratégia útján ezen átalakulás pozitív szempontjaira kíván összpontosítani;
134. kéri a tagállamokat, hogy a vállalkozás – többek között a szociális vállalkozás – korai oktatását¹ tegyék a tanterv részévé annak érdekében, hogy állampolgáraikban egyéni vállalkozói szemlélet alakuljon ki mint a személyes fejlődést, az aktív állampolgárságot, a társadalmi befogadást és a foglalkoztathatóságot támogató kulcskompetencia;
135. ösztönzi a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egyenértékű kompetenciakereteket az olyan egyéb kulcskompetenciákra, mint például a pénzügyi tájékozottság kompetenciája, ugyanúgy mint a digitális és vállalkozói készségekre;
136. véleménye szerint ahhoz, hogy a javasolt „kompetenciafejlesztési pályák” majd kézzelfogható hatáshoz vezessenek, fontos figyelembe venni a tanulságokat az ifjúsági garancia végrehajtásából; különösen arról van meggyőződve, hogy a kezdeményezésnek a gyorsabb végrehajtás biztosítására kell törekednie, a kapcsolódó szociális szolgáltatásokkal integrált megközelítést kell követnie, és elő kell segítenie a szociális partnerekkel, így például a szakszervezetekkel, a munkaadói szervezetekkel és más érdekelt felekkel való jobb együttműködést;
137. úgy gondolja, hogy az emberek minimális készségkészlettel való felvértezése fontos, de nem elég, és kritikus jelentőséggel bír annak biztosítása, hogy minden egyént magas szintű készségek és kompetenciák elsajátítására ösztönözzenek, hogy jobban tudjon alkalmazkodni a jövőhöz, különösen a kiszolgáltatott csoportok esetében, amelyek ki vannak téve a bizonytalan foglalkoztatás kockázatának;
138. sajnálja, hogy hiányoznak a javaslatok végrehajtásához elkülönített források, ami fontos akadálya lehet annak, hogy meghozzák azokat az intézkedéseket, amelyek nemzeti szinten tényleges hatást gyakorolnának, ugyanakkor az a véleménye, hogy a tagállamokat ösztönözni kell arra, hogy teljes mértékben kiaknázzák a program végrehajtásának támogatására rendelkezésre álló finanszírozási forrásokat, különösen az Európai Szociális Alapot; hangsúlyozza, hogy a javasolt finanszírozási források – nevezetesen az Európai Szociális Alap és az Erasmus+ – nemzeti szinten már el vannak kötelezve; felhívja a Bizottságot, hogy bátorítsa a tagállamokat a további befektetésre, és hogy ösztönözze a készségek fejlesztésére mint a humántőkébe való fontos – nem csupán társadalmi, hanem gazdasági megtérüléssel is járó – befektetésekre való költségfordítást;
139. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a digitális készségekkel kapcsolatos nemzeti stratégiák részeként bocsássanak rendelkezésre finanszírozást a jól felszerelt és

---

¹ *Európai Bizottság/EACEA/Eurydice, 2016. Entrepreneurship Education at School in Europe (Vállalkozásoktatás Európa-szerte az iskolában)*

a nem jól felszerelt oktatási és képzési intézmények között fennálló technológiai és digitális szakadék áthidalásához és támogassák a tanárok és oktatók technológiai továbbképzését annak érdekében, hogy lépést tudjanak tartani az egyre digitálisabbá váló jelenkori világgal;

140. határozottan javasolja a digitális szakadék felszámolását és egyenlő lehetőségek biztosítását mindenki számára ahhoz, hogy hozzáférhessen a digitális technológiákhoz, valamint hogy elsajátítsa a digitális részvételhez szükséges kompetenciákat, attitűdöket és motivációt;
141. kéri a Bizottságot és a tagállamokat továbbá, hogy foglalkozzanak az olyan problémákkal is, mint például a tanulók alulteljesítése bizonyos tanulmányi területeken, az alacsony részvételi arány a felnőttképzésben, a korai iskolaelhagyás, a társadalmi befogadás, a polgári szerepvállalás, a nemek közötti szakadék és a végzett hallgatók foglalkoztathatósági arányai;
142. felhívja a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a formális, nem formális és informális oktatási szolgáltatók, régiók és helyi hatóságok, munkáltatók és a civil társadalom közötti együttműködést, a szociális partnerekkel konzultálva, hogy az alacsonyan képzett emberek szélesebb csoportját tudják megszólítani annak érdekében, hogy jobban figyelembe lehessen venni sajátos szükségleteiket;
143. kéri a nagyobb rugalmasság lehetővé tételét a tanulás területén, a helyszínekkel, a szolgáltatási és tanulási módszerekkel kapcsolatban, amelyek különféle tanulók megnyerését és igényeik kielégítését szolgálnák, megsokszorozva következőképpen a tanulási lehetőségeket mindenki számára;
144. üdvözli a kulcskompetenciák keretrendszerének javasolt felülvizsgálatát, amely értékes kiinduló pontként szolgál és a transzverzális készségek fejlesztése terén biztosítja a közös értelmezést, és felszólít az általa gyakorolt hatás nemzeti szinten – többek között a tantervekben és a tanárképzésben – történő megerősítésére; felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon a kulcskompetenciák keretrendszerének a nem formális és informális tanulás érvényesítéséről szóló 2012-es tanácsi ajánlással való összekapcsolásáról;
145. üdvözli az európai képesítési keretrendszer tervezett felülvizsgálatát, amely valószínűleg hozzá fog járulni az Európai Unió különböző országaiban meglévő készségek és képesítések átláthatóságának javításához; hangsúlyozza, hogy egy ilyen eszköz elengedhetetlen a szakmai mobilitáshoz, különösen a határmenti övezetekben, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a nem formális és informális tanulás útján szerzett készségek, kompetenciák és ismeretek nagyobb fokú láthatóságát;
146. kéri a tagállamokat, hogy alkalmazzanak széles körű megközelítést a kompetenciafejlesztési pályák megvalósítása során különféle olyan lehetőségeket biztosítva, amelyek figyelembe veszik a helyi, regionális és ágazati szinten fennálló konkrét szükségleteket (például interkulturális, polgári, ökológiai, nyelvi, egészségügyi, családi készségek), és amelyeknek túl kell mutatniuk az alapvető készségek megszerzését biztosító lehetőségeken;
147. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamok erőfeszítéseit kölcsönös tanulási

tevékenységek és a bevált szakpolitikai gyakorlatok cseréje útján;

148. üdvözli és bátorítja az Europass keretrendszer felülvizsgálatát, különösen pedig az Europass használatáról mint dokumentalapú eszközzel a szolgáltatásalapú platformra való áttérést, illetve a tanulás és a készségek különféle típusai, különösen a formális oktatáson kívül szerzett készségek láthatóbbá tételére irányuló erőfeszítést;
149. úgy véli, hogy a felülvizsgálatnak biztosítani kell, hogy a hátrányos helyzetű csoportok, például a fogyatékos személyek, az alacsony képzettségűek, az idősebb polgárok vagy a tartósan munkanélküli személyek kiaknázhassák az eszközök előnyeit, továbbá úgy véli, hogy döntő fontosságú biztosítani a fogyatékos személyek hozzáférését;
150. úgy véli, hogy a nemek közötti, készségfejlesztéssel kapcsolatos különbségeknek jobban kell tükröződniük az új készségfejlesztési programban;
151. üdvözli a végzett tanulók pályakövetési rendszere annak érdekében történő bevezetésére irányuló kezdeményezést, hogy a tantervek és a tanulási kínálat megtervezésére nagyobb mértékben bizonyítékokon alapuló és releváns megközelítést alkalmazzanak; kéri egy hasonló rendszer bevezetését a szakoktatásban és -képzésben végzett hallgatók nagyarányú nyomon követésére;
152. kéri az Erasmus+ mobilitási program folyamatos és fokozott támogatását, amely inkluzív tanulási és képzési lehetőségeket kínál és mozdít elő a fiatalok, az oktatók, az önkéntesek, a szakmai gyakorlatukat végzők, a gyakornokok és a fiatal munkavállalók részére;
153. felszólítja a Bizottságot, hogy elemezze a nemzeti képesítési rendszereiket és javasolja az újonnan megjelenő szakmák változó igényeihez való igazításukat; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a legkorszerűbb technológiákkal kapcsolatos információkhoz való hozzáférés megkönnyítésével a tagállamok támogassák a tanári szakmát, és e célból emlékeztet a Bizottság által kidolgozott eTwinning platformra;
154. felhívja a Bizottságot, hogy hirdesse meg a felnőttkori tanulás európai évét, amely segíteni fog abban, hogy Európa-szerte felhívják a figyelmet a felnőttképzés és az aktív idősor értékére, és adjon elegendő időt annak európai és nemzeti szinten való előkészítésére;
155. felhívja a Bizottságot, hogy szervezzen készségekkel foglalkozó éves európai fórumot annak érdekében, hogy képessé tegye az érintett hatóságokat, oktatási intézményeket, gyakornokokat, tanulókat, munkáltatókat és munkavállalókat a készségek előrejelzése, fejlesztése és érvényesítése terén bevált gyakorlatok cseréjére;

o

o o

156. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

Az új európai készségfejlesztési program régóta várt kezdeményezés, amely nagyon helyesen ráirányítja a figyelmet arra, hogy az európai oktatási és képzési rendszereket a gyorsan változó gazdasági és társadalmi környezettel összhangban korszerűsíteni kell. A készségfejlesztési csomag azonban főként a munkaerőpiac azonnali igényeire helyezte a hangsúlyt, miközben a munkaerőpiac dinamikus, és a készségek iránti jövőbeli igények jobb becslésére is szükség van. Ezért alapvető, hogy lépést tegyünk egy páneurópai készség-előrejelzési eszköz irányába. A jelentés kiemeli, hogy túl kell lépni a „megfelelő foglalkozás-specifikus készségeken”, és az oktatásnak azokra a szempontjaira is összpontosítani kell, amelyekkel előmozdítható a vállalkozói szemlélet és a kreativitás, és lehetővé tehető az emberek számára a kritikus gondolkodás, a megalapozott döntéshozatal és a demokratikus és társadalmi életben való teljes körű részvétel.

A program ambiciózus céljainak elérése érdekében holisztikus megközelítést kell bevezetni az oktatás és a készségfejlesztés tekintetében, amely biztosítja az emberek számára az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kompetenciák kulcsfontosságú készletét, amely meghatározása szerint a személyiség kiteljesedéséhez és fejlődéséhez, az aktív polgári szerepvállaláshoz és a foglalkoztatáshoz szükséges tudás, készségek és attitűdök együttese. Ezenfelül egyre inkább elismert, hogy milyen nagy lehetőséget hordoz a jó minőségű korai oktatás és gondozás a hátrányok csökkentésére és a továbbtanulás megalapozására, és a készségfejlesztési programból ebben az értelemben hiányzik a részvétel korai alapjának az előrettekintő figyelembevétele. A tagállamokat ösztönözni kell, hogy rendszereik reformja és javítása révén közeledjenek a barcelonai célkitűzés eléréséhez, amely szerint a 3 év alatti gyermekek legalább 33%-ának részt kell vennie kora gyermekkori oktatási és gondozási programban.

A korai és alapvető alapfokú oktatási rendszerben megmutatkozó ezen egyenlőtlenségek mellett nem meglepő, hogy az OECD legutóbbi PIAAC-tanulmánya szerint mintegy 70 millió európai nem rendelkezik olyan alapvető készségekkel, mint az olvasás, az írás és a számolni tudás, ami akadályozza, hogy ezek az emberek tisztességes munkahelyhez és életszínvonalhoz jussanak. A tanulási és képzési lehetőségekhez való hozzáférésnek minden életszakaszban, mindenkit megillető jognak kell lennie, hogy megszerezhetők legyenek a transzverzális készségek, például a számolni tudás, a digitális jártasság és a médiaműveltség, a kritikus gondolkodás, a szociális készségek és egyéb lényeges életvezetési készségek. A készségfejlesztési menetrend ebben az értelemben a helyes irányba tett lépés, amely ösztönzi az oktatási szolgáltatók és a munkaadók közös elkötelezettségét az egész életen át tartó tanulási politikák kritikus jelentőségére vonatkozó közös jövőkép mellett.

A programban nagyobb hangsúlyt kell helyezni a tanulók megszólítása és helyzetének megerősítése terén a nem formális és informális tanulás fontos szerepére. Az utóbbi néhány évben jelentős előrelépés történt a nem formális és az informális tanulás 2018-ig történő érvényesítéséről szóló tanácsi ajánlással összefüggésben. A tényleges hozzáférés, az elismerés és a fenntartható pénzügyi támogatás biztosítása azonban továbbra is nagy kihívást jelent. Ez különösen nyilvánvaló a hátrányos helyzetű csoportok, például az alacsony képzettségű felnőttek esetében, akiknek elsőbbségi hozzáférést kell kapniuk az érvényesítéshez. Munkálkodni kell azon, hogy tudatosítsák a munkaadók és a formális oktatási szolgáltatók körében az érvényesítés fontosságát, akik még mindig nem ismerik el kellőképpen a nem formális és

informális tanulás révén szerzett készségek, kompetenciák és tudás értékét és relevanciáját. A formális, nem formális és informális oktatási szolgáltatók közötti együttműködésre van szükség, hogy az alacsonyán képzett emberek szélesebb csoportja legyen megszólítható annak érdekében, hogy jobban figyelembe lehessen venni sajátos szükségleteiket. Ha azt akarjuk, hogy a „kompetenciafejlesztési pályákat” siker koronázza, biztosítanunk kell, hogy 2018-ig érvényesítési mechanizmusok kerüljenek bevezetésre.

A Bizottság javaslata sürgeti a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki a digitális készségekre vonatkozó átfogó nemzeti stratégiákat, valamint az e-készségekkel kapcsolatos stratégiát javasol. Az embereket konkrét digitális kompetenciákkal kell felvértezni, és képesnek kell lenniük arra, hogy innovatív és kreatív módon használják a digitális technológiákat. Ahhoz azonban, hogy e stratégiák eredményesek legyenek, először a tanárokat és oktatókat kell ellátni a megfelelő készségekkel és kompetenciákkal, hogy az oktatás minden szintjén pedagógiai vezető szerepet játszassanak. Ezenfelül alapvető, hogy finanszírozást bocsássanak rendelkezésre a jól felszerelt és a nem jól felszerelt oktatási intézmények között fennálló technológiai szakadék áthidalásához, a digitális készségekkel kapcsolatos nemzeti stratégiák részeként.

Helyes az alapvető készségekre összpontosítani, amelyek alapvető előfeltételei a személyes és szakmai kiteljesedésnek, de további hangsúlyt kell helyezni a természettudományokkal, a technológiával, a műszaki tudományokkal és a matematikával kapcsolatos és a vállalkozói készségekre, amelyekre a kora gyermekkori és az alapfokú oktatásban túlnyomórészt összpontosítani kell, mert minél korábban elsajátítják az emberek e készségeket, annál jobb eséllyel járnak sikerrel tanulmányi és szakmai pályájuk során. Ami a vállalkozói készségeket illeti, azokat tágran kell értelmezni, kezdeményező készségként, a társadalmi fellépésekben való részvételként és vállalkozói szemléletként, és ezért ezeket a készségfejlesztési programban tovább kell hangsúlyozni olyan életvezetési készségként, amely az egyének számára magán- és szakmai életükben is előnyt jelent.

A jelentés hangsúlyozza az európai szakképzési rendszerek korszerűsítésének szükségességét, valamint hogy a duális szakképzési rendszereket és a munkaalapú tanulás értékét kell a középpontba állítani. Felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze a tagállamokat arra, hogy további célértékeket szabjanak meg a tagállami szakképzési programokban a munkaalapú tanulás növelésére. Hangsúlyozza, hogy elő kell segíteni a tagállamok közötti együttműködést, hogy tanuljanak az alacsonyabb munkanélküliségi rátákhoz vezető legjobb gyakorlatokból. Külön figyelmet kapnak a tanárok, akik a oktatási rendszer szívének teszik ki. További erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy az innovatív módszertani megközelítésre nyitottabb fiatalok és oktatók számára vonzóvá tegyék és ösztönözzék az oktatási rendszerhez való csatlakozást és az abban való munkavégést. A tanárok szakmai fejlesztésébe való befektetés és annak támogatása kritikus jelentőségű a jó eredmények eléréséhez az oktatás és a készségfejlesztés terén. A készségfejlesztési program megvalósításának előfeltétele lenne az összes tanár továbbképzése.

A jelentés azt is hangsúlyozza, hogy a javasolt „kompetenciafejlesztési pályák” csak akkor vezetnek majd kézzelfogható hatáshoz, ha levonják a tanulságokat az ifjúsági garancia végrehajtásából. Továbbá, az emberek minimális készségkészlettel való felvértezése nem elegendő, és kritikus jelentőséggel bír annak biztosítása, hogy minden egyént magas szintű készségek és kompetenciák elsajátítására ösztönözzenek, hogy jobban tudjon alkalmazkodni a jövőhöz.

Sajnálatos, hogy a program végrehajtásához nem rendeltek hozzá célzott támogatást, ami fontos akadálya lehet annak, hogy a nemzeti szintű fellépések tényleges hatást érjenek el.

A jelentés emellett azt is javasolja, hogy az oktatási és foglalkoztatási célokat illetően hozzanak létre kifejezettebb kapcsolatot a készségfejlesztési program, az európai szemeszter és az Oktatás és képzés 2020 között. Arra is figyelmet fordít, hogy a nők és a férfiak közötti egyenlőség az Európai Unió egyik Szerződésekben rögzített alapelve és az Unió célkitűzéseinek és feladatainak egyike, és azt ezért jobban figyelembe kell venni az oktatási és készségfejlesztési politikák kialakításakor.

Végezetül a jelentés ajánlja, hogy kiáltsák ki a felnőttkori tanulás európai évét, amely segíteni fog abban, hogy Európa-szerte felhívják a figyelmet a felnőttképzés értékére.

12.5.2017

VÉLEMÉNY A BELSŐ PIACI ÉS FOGYASZTÓVÉDELMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság és a Kulturális és Oktatási Bizottság részére

az új európai készségfejlesztési programról
(2017/2002(INI))

A vélemény előadója: Maria Grapini

JAVASLATOK

A Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság felkéri a Foglalkoztatási és Szociális Bizottságot és a Kulturális és Oktatási Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványukba foglalják bele az alábbi módosításokat:

1. üdvözli az oktatásban tapasztalható egyenlőtlenségek és az élet során az embereket érő hátrányok csökkentésére irányuló, készségfejlesztéssel kapcsolatos bizottsági intézkedési javaslatokat, amelyek lehetővé teszik az európai polgárok számára a munkanélküliség elleni hathatós küzdelmet, valamint az európai versenyképesség és innováció biztosítását, ugyanakkor felhívja a figyelmet arra, hogy az adminisztratív akadályok a szakemberek mobilitása, a képesítések elismerése és a szakmai képesítések tanítása tekintetében lassítják az e célok elérése felé tett előrehaladást;
2. ezért felszólítja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a belső piaci információs rendszer (IMI) megfelelően működjön, tegye lehetővé az adatok jobb cseréjét és – felesleges adminisztratív terhek létrehozása nélkül – fokozza az adminisztratív együttműködést a szakmai képesítések, valamint a másik tagállamban munkavállalást tervező képzett szakemberek számára előírt folyamatos szakmai fejlődésre vonatkozó követelmények elismerésére irányuló egyszerűbb és gyorsabb eljárások bevezetése, illetve bármilyen megkülönböztetés megelőzése érdekében; felhívja a Bizottságot és különösen a tagállamokat, hogy könnyítsék meg a kiszolgáltatott helyzetben lévő polgárok készségfejlesztéshez való hozzáférését azáltal, hogy felmérik, szükség van-e konkrét eszközök, például helyi uniós információs központok létrehozására és a kulcskompetenciák keretén belül a hátrányos helyzetű csoportok igényeit figyelembe vevő egyedi mutatók kialakítására;
3. emlékeztet arra, hogy a munkaerőpiaci készséghiány, illetve a készségkereslet és -kínálat közötti eltérés megszüntetése, valamint a társadalmi mobilitás – köztük a szakképzés és a tanulószereződéses gyakorlati képzés – lehetőségeinek előmozdítása létfontosságú a

fenntartható fejlődés, a társadalmi kohézió, a munkahelyteremtés, az innováció és a vállalkozó szellem szempontjából, különösen a kkv-k és a kézműipar számára; ezért arra buzdítja a tagállamokat, hogy a gazdasági igényeknek megfelelően mozdítsák elő a szakmai tanulást;

4. emlékeztet annak fontosságára, hogy kezeljék prioritásként a szakmai, a szakképzési, a gyakornoki és képzési programokat (VET), illetve hogy a képzési programok megtervezésébe vonják be a vállalatokat, különösen pedig a kkv-kat; emlékeztet az Európai Ifjúsági Paktumra, amely az üzleti élet és az oktatás közötti partnerségek előmozdítására irányul;
5. felszólítja a Bizottságot, hogy elemezze a nemzeti képesítési rendszereiket és javasolja az újonnan megjelenő szakmák változó igényeihez való igazításukat; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a legkorszerűbb technológiákkal kapcsolatos információkhoz való hozzáférés megkönnyítésével a tagállamok támogassák a tanári szakmát, és e célból emlékeztet a Bizottság által kidolgozott eTwinning platformra;
6. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy például ágazatspecifikus platformok kidolgozásán keresztül tárják fel az oktatási területen bevált gyakorlatok cseréjének módjait;
7. felhívja a tagállamokat, hogy vegyék fel elkötelezett és aktív polgárok nevelésére irányuló oktatási programjaikba a vállalkozói, valamint a vezetési és pénzügyi készségek oktatását továbbá a kommunikációs technológiák alkalmazását; hangsúlyozza, hogy az önkéntesség, a szakmai gyakorlatok és a képzés kulcsfontosságú szerepet játszik az új innovatív ágazatok kialakításában az egyre inkább összekapcsolt és kulturálisan sokszínű gazdaságokban;
8. úgy véli, hogy a szakmai készségek terén pozitív eredmények eléréséhez létfontosságú, hogy a szociális partnerek hatékonyan kommunikáljanak a helyi, regionális és nemzeti hatóságokkal, hogy a szakmai készségeket illető kereslet és kínálat jobban illeszkedjen egymáshoz;
9. felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson megfelelő támogatást és finanszírozást a vállalkozói és innovációs kezdeményezések előmozdítására, amelyek célja az inkluzív oktatás mindenki számára;
10. elismeri, hogy Európa élen jár a tudás, az innováció és a versenyképesség terén, illetve a világ legjobbjai közé tartozik a foglalkoztatás, a szociális biztonság és a vállalkozások közötti egyensúly megteremtésében, de elismeri, hogy még mindig jelentős javulásra van szükség; hangsúlyozza, hogy az általános iskolákban és adott esetben még korábban hangsúlyt kell helyezni a természettudományos, technológiai, mérnöki tudományok és matematikai (STEAM-), valamint a STEM-készségek fejlesztésére;
11. felszólítja a Bizottságot, hogy valamennyi korosztály számára nyújtson jelentős támogatást a digitális képességek, a funkcionális írástudás és a globális kompetencia fejlesztéséhez, hogy teljes mértékben ki lehessen használni a digitális egységes piacon rejlő lehetőségeket, különösen a felhőalapú számítástechnika, a platformok, a nagy adathalmazok, a megosztásalapú gazdaság terén, a foglalkoztatási státusztól, valamint a megnövekedett automatizálásból fakadó lehetőségektől és kihívásoktól függetlenül, a

munkaerőhiány és -kereslet jobb összehangolása és a munkanélküliség leküzdése felé tett első lépésként; e célból arra buzdítja a Bizottságot, hogy az európai keretprogramok és az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) keretében növelje az inkluzív, innovatív és gondolkodó európai társadalmak előmozdítására irányuló Horizont 2020 program finanszírozását abból a célból, hogy valamennyi polgár, különösen pedig a bizonytalan társadalmi-gazdasági háttérű személyek, a távoli területeken élők, a fogyatékosokkal élők, az idősek és a munkanélküliek teljes körűen részt vehessenek a társadalomban és a munkaerőpiacon;

12. üdvözli a Bizottság javaslatát, hogy a digitális készségekre vonatkozó átfogó nemzeti stratégiák készítésére ösztönözze a tagállamokat, és felkéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy módszertant az új digitális szakmák elismerésére és értékelésére, valamint vizsgálja felül a digitális készségek új oktatási kereteinek megfelelő finanszírozását;
13. egyetért a készségekkel kapcsolatos ágazati együttműködés tervével, amelyet a Bizottság hat ágazatra irányuló kísérleti projektje keretében készített, és támogatja annak folytatását.

**INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL**

Az elfogadás dátuma	11.5.2017
A zárószavazás eredménye	+: 30 -: 4 0: 3
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Dita Charanzová, Carlos Coelho, Anna Maria Corazza Bildt, Daniel Dalton, Nicola Danti, Dennis de Jong, Pascal Durand, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Sergio Gutiérrez Prieto, Robert Jarosław Iwaszkiewicz, Antonio López-Istúriz White, Eva Maydell, Jiří Pospíšil, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Jasenko Selimovic, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Mylène Troszczynski, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Lucy Anderson, Pascal Arimont, Birgit Collin-Langen, Edward Czesak, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Kaja Kallas, Arndt Kohn, Julia Reda, Adam Szejnfeld, Marc Tarabella, Ulrike Trebesius
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Anne-Marie Mineur

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN

30	+
ALDE	Dita Charanzová, Kaja Kallas, Jasenko Selimovic
ECR	Anneleen Van Bossuyt
EFDD	Marco Zullo
PPE	Pascal Arimont, Carlos Coelho, Birgit Collin-Langen, Anna Maria Corazza Bildt, Ildikó Gáll-Pelcz, Antonio López-Istúriz White, Eva Maydell, Jiří Pospíšil, Andreas Schwab, Adam Szejnfeld, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Ivan Štefanec
S&D	Lucy Anderson, Nicola Danti, Evelyne Gebhardt, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sergio Gutiérrez Prieto, Arndt Kohn, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Olga Sehnalová, Catherine Stihler, Marc Tarabella
VERTS/ALE	Pascal Durand, Julia Reda

4	-
ECR	Edward Czesak, Daniel Dalton, Ulrike Trebesius
ENF	Mylène Troszczynski

3	0
EFDD	Robert Jarosław Iwaszkiewicz
GUE	Anne-Marie Mineur, Dennis de Jong

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	21.6.2017
A zárószavazás eredménye	+: 59 -: 4 0: 11
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Guillaume Balas, Brando Benifei, Dominique Bilde, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, Andrea Bocskor, Enrique Calvet Chambon, Nikolaos Chountis, Mircea Diaconu, Martina Dlabajová, Angel Dzhambazki, Jill Evans, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, María Teresa Giménez Barbat, Marian Harkin, Czesław Hoc, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Petra Kammerevert, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ádám Kósa, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Morten Messerschmidt, Luigi Morgano, Elisabeth Morin-Chartier, Momchil Nekov, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Marek Plura, John Procter, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Robert Rochefort, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Michaela Šojdrová, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Helga Trüpel, Marita Ulvskog, Sabine Verheyen, Julie Ward, Renate Weber, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Jana Žitňanská, Milan Zver, Krystyna Łybacka
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Georges Bach, Lynn Boylan, Rosa D'Amato, Sergio Gutiérrez Prieto, Dietmar Köster, Miapetra Kumpula-Natri, Paloma López Bermejo, António Marinho e Pinto, Alex Mayer, Tamás Meszerics, Algirdas Saudargas, Monika Smolková, Csaba Sógor, Claudiu Ciprian Tănhănescu
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Mark Demesmaeker, Ruža Tomašić

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN

59	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon(EMPL), Mírcea Diaconu(CULT), Martina Dlabajová, María Teresa Giménez Barbat, Marian Harkin, António Marinho e Pinto, Robert Rochefort, Yana Toom, Renate Weber
ECR	Jana Žitňanská
EFDD	Rosa D'Amato
NI	Lampros Fountoulis
PPE	Georges Bach, Andrea Bocskor, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Svetoslav Hristov Malinov, Elisabeth Morin-Chartier, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Anne Sander, Algirdas Saudargas, Sven Schulze, Csaba Sógor, Michaela Šojdrová, Romana Tomc, Sabine Verheyen, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
S&D	Guillaume Balas, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Elena Gentile, Sergio Gutiérrez Prieto, Agnes Jongerius, Petra Kammerevert, Jan Keller, Dietmar Köster, Miapetra Kumpula-Natri, Javi López, Krystyna Łybacka, Alex Mayer, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Georgi Pirinski, Siôn Simon, Monika Smolková, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Marita Ulvskog, Julie Ward
VERTS/ALE	Jill Evans, Philippe Lamberts, Tamás Meszerics, Terry Reintke, Helga Trüpel

4	-
ENF	Mara Bizzotto
GUE/NGL	Nikolaos Chountis, Curzio Maltese, João Pimenta Lopes

11	0
ECR	Mark Demesmaeker, Angel Dzhambazki, Czesław Hoc, Morten Messerschmidt, John Procter, Ruža Tomašić, Ulrike Trebesius
ENF	Dominique Bilde
GUE/NGL	Lynn Boylan, Rina Ronja Kari, Paloma López Bermejo

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás